

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽĖ - MAY 14, 1996

Nr. 94

P. Gylys: Be Baltijos šalių saugumo nebus saugi ir visa Europa

Vilnius, gegužės 10 d. (AGEP) – Užsienio reikalų ministro Povilo Gylio teigimu, jei Baltijos valstybės būtų išbrauktos iš kandidatų į NATO sąrašą, „tai būtų pradimas ir Šiaurės Atlanto Alijanso valstybėms, ir visam žemynui“. Europos saugumas neįmanomas be Baltijos šalių saugumo, penktadienį spaudos konferencijoje sakė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (URM) vadovas.

Šią savaitę viešėdamas Estijoje, Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas pareiškė, kad Baltijos valstybės „turi bendrą strateginį siekį – integruotis į Europos ekonomines ir saugumo struktūras“. Siekdamas šio tikslo, visos trys šalys gali puikiai bendradarbiauti, o konkuruodamos ir ieškodamos savų kelių „turėtų stengtis išlikti politikos džentelmenais“, pabrėžė Lietuvos parlamento pirmininkas.

Šį pareiškimą ministras P. Gylys pavadino „idomiu ir gana vertu aptarimu“. Anot jo, „Jeigu remsimės principais, kad daugiau saugumo reikia duoti mažiau jo turintiems, tai šiame

pasakyme yra logikos“. Ministras P. Gylys teigė su prantęs „šią rinkiminę situaciją“, komentuodamas vėl pasigirstančius Rusijos politikos ir visuomenės veikėjų pareiškimus, protestuojančius prieš NATO plėtimąsi. „Į šiuos pareiškimus turėtume žiūrėti idėmiai, bet ir nepervertinti jų“, pabrėžė politikas. Jis taip pat priminė, jog „gana aukštas Rusijos URM pareigūnas“ yra sakęs, esą tokie pareiškimai neatitinka oficialios Rusijos pozicijos.

Apie NATO plėtimąsi buvo kalbama ir tą pačią dieną sostinėje, Amerikos centre, surengtoje diskusijoje. Pasak joje dalyvavusio Robert Pearson, JAV misijos NATO vadovo pavaduotojo, „Lietuva – Europos dalis, ir turi dalyvauti kuriant šio žemyno saugumą“. Todėl, diplomato žodžiais, nederėtų ieškoti pakaitalų NATO narytei.

Šiai nuomonei pritarė ir Lietuvos URM Politikos departamento direktorius Vygaudas Ušackas. „Nedalomas saugumas – tai bendra ir Lietuvos, ir NATO pozicija“, sakė jis.



Balandžio mėnesio pabaigoje Lietuvoje viesėjo JAV karo laivyno kapelionai (iš dešinės) leitenantai Terry C. Gordon ir Jeffrey N. Saville ir pulkininkas leit. Thomas W. Falkenthal ir buvo lydimi Lietuvos vyriausiojo kariuomenės kapeliono kun. Alfonso Bulotos (kairėje). Balandžio 30 d. jie laikė Mišias Kauno Šv. Mykolo Arkangelo (Igulio) bažnyčioje, kur, kreipdamasis lietuviškai ir susirinkusius kariškius ir birutietes, pulk. leit. kun. T. Falkenthal pasidžiaugė, galėdamas pasveikinti juos kaip kariškius ir tarnauti kaip kunigas. Tuo tarpu kun. A. Bulota yra vienintelis etatinis Lietuvos kariuomenės kapelionas, kiti derina kariuomenės kapeliono pareigas su tarnyba parapajoje. Lietuvos kapelionai nėra siunčiami su kariais į karo lauką, nors JAV kapelionai pabrėžė, jog kaip tik ten kariai yra labiausiai reikalingi kapeliono.

Nuotr. E. Katino „Kauno dienoje“

Tautininkai siūlo sprendimus nelegalių migrantų problemai

Vilnius, gegužės 9 d. (Elta) – Lietuvos Tautininkų Sąjungos frakcija Seime ragina vyriausybę neatidėliojant paruošti kompleksinę programą nelegalių migrantų srautui per Lietuvą sustabdyti, rasti būdus, kaip esamus nelegalius migrantus grąžinti į jų šalis. Tautininkai siūlo pasirašyti dvišales arba daugiasales nelegalių migrantų grąžinimo sutartis su šalimis, iš kurių jie atvyksta arba per jas vyksta, stiprinti Lietuvos valstybinę sieną su kaimyninėmis šalimis, ypač su Baltarusija, užmegzti nuolatinių ryšių su tarptautinėmis struktūromis.

Ketvirtadienį spaudos konferencijoje tautininkų frakcijos Seime seniūnas Leonas Milčius sakė, kad vien 1995 m. Lietuvoje buvo sulaukiyti 2,273 nelegalūs migrantai iš Indijos, Šri Lankos, Afganistano, Pakistano, Somalio ir kitų Azijos ir Afrikos valstybių.

Tautininkų duomenimis, per

nai 1,261 nelegalus migrantas buvo išsiųstas iš Lietuvos, vien jų kelionėms išleidžiant 61,545 litų. Vidaus reikalų ministerija 1995 m. nelegaliems migrantams išlaikyti, saugoti, gydyti

išleido apie 500,000 litų.

Iveikti šią problemą trukdo ir biurokratinės kliūtys. Pavyzdžiui, Lietuvos sulaukiams nelegaliems migrantams Rusija neišduoda grąžimo vizų, tuo tarpu iš Lietuvos nėra tiesaus kelio į Indiją, Pakistaną ar Bangladešą.

Lietuvoje lankysis UNESCO vadovas

Vilnius, gegužės 7 d. (Elta) – Ministrų kabineto nutarimu iš Lietuvos vyriausybės rezervo fondo nutarta skirti 75,000 litų Kultūros ministerijai. Šios lėšos suteiks Lietuvos UNESCO komisijai naujų patalpų techninei įrangai ir baldams įsigyti.

Planuojama, kad naują UNESCO komisijos būstinę sostinės senamiestyje, Švento Jono gatvės 11-ajame name gegužės pabaigoje atidarys UNESCO generalinis direktorius Federico Major. Jungtinių Tautų mokslo, švietimo ir kultūros organizacijos, vadinamos UNESCO, vadovas lankysis Lietuvoje pirmą

kartą.

UNESCO generalinį direktorių vizito į Lietuvą pakvietė prezidentas Algirdas Brazauskas. Preliminariais duomenimis, F. Major Vilniuje turėtų lankytis gegužės 20-22 dienomis.

Numatytoje jo viešnagės programoje – susitikimai su Lietuvos prezidentu ir kitais aukštais valstybės pareigūnais. UNESCO generalinis direktorius apžiūrės sostinės senamiestį, lankysis Vilniaus universitete. F. Major taip pat atidengs lentą, žymintią, jog Vilniaus senamiestio istorinis centras yra įtrauktas į Pasaulio paveldo sąrašą.

Lietuva tapo UNESCO nare

Vilniuje iškelta Europos Sąjungos vėliava

Vilnius, gegužės 9 d. (Elta) – Ketvirtadienį – Europos diena – Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje, pakeltos Lietuvos ir Europos Sąjungos vėliavos. Vėliavų pakėlimo ceremonijoje dalyvavo prezidentas Algirdas Brazauskas, ministras pirmininkas Mindaugas Stankevičius, Seimo ir vyriausybės nariai, užsienio valstybių diplomatinio korpuso atstovai.

1950 m. gegužės 9 d. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Robert Schuman parengė planą, kuriame pasiūlyta sujungti Prancūzijos ir Vokietijos anglies bei plieno pramonę. Šis planas padėjo pamatus Europos Bendrijai, nuo 1993 m. vadinamai Europos Sąjunga. Prieš viešuosius rengimus Europos Sąjungos ir rengiasi tapti tikrą Europos Sąjungos nare.

Landsbergis: Lietuva nesipriešina Rusijos „šaltajam karui“

Vilnius, gegužės 13 d. (AGEP) – Lietuva per silpnai atremia psichologinį Rusijos karą prieš Baltijos valstybes, mano Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis. Pirmadienį spaudos konferencijoje įvairias naujas Rusijos koncepcijas, kaip įvesti kariuomenę į Baltijos valstybes Landsbergis pavadino „lokalinu šaltuoju karu“. Rusija grasina, kad jis gali išaugti į didelį šaltąjį karą, jeigu Vakarai nenulauks Rusijos reikalavimams.

Vytauto Landsbergio nuomone, „šaltuoju karu“ prieš Baltijos valstybes Rusija siekia tikslą sudaryti Vakaruose požiūrį į Baltijos šalis, kaip į dar vieną „karštą tašką“. Landsbergis spėja: „Kažkas, matyt, tai projektuoja“.

Jis pabrėžė, kad Lietuva rodo per mažai pastangų politinėmis ir diplomatinėmis priemonėmis priešintis „šaltajam karui“. To jis pasigedo ir per Baltijos jūros šalių konferenciją Gotlande, kur ryžtingesnių pareiškimų, pasak jo, galėjo padaryti premjeras Mindaugas Stankevičius susitikime su Rusijos premjeru Viktor Černomyrdin.

Kalbėdamas apie Lietuvos siekį įstoti į NATO, V. Landsbergis pažymėjo, kad keičiasi ir paties NATO nuostatos. Jei

ankščiau NATO pabrėždavo, kad įstoti gali bet kuri valstybė, įvykdžiusi tam tikrus demokratijos, gerų santykių su kaimynais, ekonomijos lygio, kariuomenės pasirengimo reikalavimus, tai dabar, sakė opozicijos vadovas, jau kalbama apie pačių NATO valstybių sprendimus.

Jis priminė gegužės pradžioje Čikagoje vykusioje Baltijos šalims skirtoje konferencijoje kalbėjęs apie Lietuvos ir Lenkijos sąlygų atitikimą. V. Landsbergis pabrėžė, kad Lietuvos vyriausybė ir prezidentas turėtų akcentuoti, jog abi šalys neturi rytinės sienos su Rusija, neturi teritorinių pretenzijų, Lietuvoje pavyzdiniai tautinių mažumų įstatymai. „Jeigu Kaliningradas (Karaliaučius) traktuojamas kaip tam tikra kliūtis, tai Lietuvos ir Lenkijos padėtis yra vienoda“, sakė V. Landsbergis.

Pasak jo, jeigu Estijos politikai kalba apie savo šalies individualią galimybę spartiau siekti narystės Europos Sąjungoje, Lietuva galėtų tokiu būdu kalbėti apie savo individualią galimybę NATO atžvilgiu. Opozicijos vadovas pripažino, kad sunkiausia tai suvokti Vakarų politikams, traktuojantiems, Baltijos šalis kaip vieningą regioną.

Sustiprintas Lietuvos taikos palaikytojų saugumas

Vilnius, gegužės 13 d. (AGEP) – Lietuvos taikos palaikytojų saugumas Bosnijoje dar labiau sustiprintas, bet nuo netikėtų niekas neapdraustas, sako krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. Drauge su Latvijos, Estijos ir Danijos gynybos ministrais jis praėjusį savaitgalį lankė savo šalies karių, atliekančių NATO taikos įvedimo misiją buvusioje Jugoslavijoje. Kelionės tikslas buvo susipažinti su karių tarnybos sąlygomis ir jų saugumą užtikrinančiomis priemonėmis.

Pasak L. Linkevičiaus, po lietuvių ir dano taikos įvedėjų sąvaimo balandžio mėnesį dar labiau sustiprintas patruliuojančių igulų parengimas, jie

1991 metais Lietuvos UNESCO komisija prie Kultūros ministerijos veikia nuo 1992 metų. Naujosiose komisijos patalpose įsikurs ir Vilniaus projekto informacinis centras, kurio tikslas – sukurti atgaivinimo modelį visiems Pasaulio paveldo sąraše esantiems Centrinės Europos miestams.

Tikimasi, kad ateityje centras išaugs į Pasaulio paveldo centro padalinį Baltijos valstybėse.

1992-1995 metais UNESCO per Dalyvavimo programas Lietuvos kultūrai, mokslui, švietimui skyrė 2 milijonų litų paramą.

– Rusija penktadienį įsakė JAV verslininkui išvykti iš krašto, kaltindama jį šnipinėjimu. Seattle Medical Export prezidentas Richard Oppfelt buvo sulaukytas balandžio pabaigoje. JAV ambasada sako nieko apie tai nežinanti.

Europos diena. Pernai Lietuva drauge su kitomis Baltijos šalimis pasirašė Asociacijos sutartį su Europos Sąjunga ir rengiasi tapti tikrą Europos Sąjungos nare.

patruliuoja tik gerai iširtais keliais, o kitos vietovės stebimos iš malūnsparnių.

Be to, kad būtų išvengta nuklydimo į vietoves, neišvalytas nuo minų, visos patrulių igulų aprūpintos moderniais tiksliais koordinacinių nustatymo prietaisais. Tačiau, pasak L. Linkevičiaus, minos, kurių dar keli milijonai yra likę buvusioje Jugoslavijoje, tebekelia didžiausią pavojų vietos gyventojams ir tarptautinėms taikos pajėgoms.

Lietuvius vyresnysis leitenantas Normundas Valteris ir danas karys Arne Andersen žuvo Bosnijoje balandžio 17 d., kai jų patrulinis automobilis nuklydo nuo maršruto ir užvažiavo ant minos.

Pasak L. Linkevičiaus, tarnybos draugo žūtis nenumaldė kitių lietuvių karių pasiryžimo tęsti taikos misiją. „Atmosfera stovykloje gera, vyrai nusiteikę gerai, savo darbą mėgsta ir nori jį tęsti“, sakė krašto apsaugos ministras spaudos konferencijoje Vilniuje pirmadienį. Pasak jo, lietuviai labai gerai sutaria su danais, kurių batalione tarnauja, ir yra labai gerai vertinami bataliono vadovybės už padėtis išmanymą bei profesinį pasirėmimą. Lietuvos 32-ju taikos įvedėjų būrys LITPLA-4 Bosnijoje tarnauja nuo vasario 19 dienos. Lietuvos kariai dislokuoti maždaug už 150 km į šiaurės vakarus nuo Tuzlos.

KALENDORIUS

Gegužės 14 d.: Motiejus, Bonifacas, Gintaras, Milda. 1972 m. Kaune susidegino 19 m. amžiaus Romas Kalanta.

Gegužės 15 d.: Šv. Izidorius Artojas, išpažinėjas (1070-1130 m.); Sofija, Algedas, Jaunutė. 1920 m. susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas.

Opozicija prieštarauja LUKoil dalyvavimui Būtingėje

Vilnius, gegužės 9 d. (AGEP) – Seimo opozicija pareiškė griežtai protestuosianti prieš Būtingės terminalo akcijų pardavimą Rusijos įmonei LUKoil. Seimo konservatorių frakcijos narys Andrius Kubilius diskusijoje Seime ketvirtadienį pareiškė, jog nėra prasmės kalbėti apie alternatyvą apsirūpinant nafta, jei ir Būtingės terminalo, ir iš Rusijos atnešančio vamzdymo šeiminiškai bus tie patys, pavyzdžiui, LUKoil.

Šiuo metu vyriausybė svarsto naują Būtingės terminalo finansavimo schemą, pagal kurią numatoma išleisti papildomą terminalo akcijų emisiją ir jas pardavinėti viešai iš papildomų mokesčių už naftos produktus bei naftos verslą.

Apie ketinimus pirkti iki 40% Būtingės akcijų jau pareiškė LUKoil. Valstybės dalį terminale ketinama sumažinti nuo 51% iki 34%.

A. Kubilius mano, kad Būtingės fondo steigimas būtų realus kelias finansuoti statybą,

tačiau jis abejoja, ar valdančioji partija ryšis prieš rinkimus didinti mokesčius. Planus, kad Būtingės terminalas pasitelktų LUKoil pinigais, opozicijos atstovas pavadino „labai žalingu sprendimu“.

Tačiau valdančiosios LDDP atstovai pakvietė opoziciją nebūti bailiais ir nebijoti „rusų“. LDDP frakcijos seniūno pavaduotojas Justinas Karosas ragino prioritetą suteikti ekonominiams, o ne politiniams motyvams.

Seimo narys Julius Veselka mano, jog būtina derėtis su LUKoil, tačiau reikia apibrėžti tam tikras sąlygas, kurios būtų naudingos Lietuvai. Anot jo, geriau turėti veikiantį terminalą, tegu pastatytą už svetimos pinigais, negu neveikiantį, tačiau tautinį.

Energetikos ministras Saulius Kutas pažadėjo, kad galutinis vyriausybės sprendimas bus padarytas tik po diskusijų su Seimo frakcijomis ir komitetais.

Nomura bendrovė ketina dalyvauti energetikos objektu privatizavime

Vilnius, gegužės 9 d. (AGEP) – Ketvirtadienį ministras pirmininkas Mindaugas Stankevičius susitiko su Japonijos kompanijos Nomura Securities valdybos narių delegacija. Susitikime dalyvavo Lietuvos Ekonomikos, Energetikos, Finansų, Susisiekimo, Ryšių ir informatikos ministrai, Lietuvos Banko valdybos pirmininkas, Privatizavimo komisijos pirmininkas.

Delegacijos vadovas, pirmą kartą Lietuvoje besilankantis Nomura Securities valdybos narys Yoshihisa Tabuchi spaudos konferencijoje sakė, kad su ministrais „labai konstruktyviai“ pasikeista nuomonėmis. Didelį įspūdį svečiui paliko ministrų siekis gerinti šalies ekonomiką. „Nomura pasiryžu

si padėti“, sakė Y. Tabuchi. Pasak svečio, susitikime daugiausia kalbėta apie bendradarbiavimą, vykdamą antrąjį privatizavimo etapą bei investicijas į Lietuvos ūkį. Nomura bendrovei patrauklus telekomunikacijų, energetikos sektoriai.

Energetikos ministras Saulius Kutas sakė, kad susitikime, kaip galimi investavimo objektai, buvo minimi Mažeikių Nafta, Būtingės terminalas. Y. Tabuchi nuomone, pagrindinių pramonės šakų privatizavimas ir užsienio kapitalo atėjimas į šalį – dvi to paties medalio pusės.

Nomura International Investicinės bankininkystės departamento asocijuotas direktorius

yra daugiau sergančių ir didesnis šios ligos gydymo patyrimas. Nustatius AIDS diagnozę, ligotiesi būtina ir gydytojai, ir psichologo pagalba. Prancūzijos Kovos su AIDS Federacija yra pasirėngusi perteikti šį patyrimą Baltijos šalims.

Lietuvos AIDS centro direktorius Saulius Čaplinskas apgailestavo, kad, nepaisant didelių centro pastangų, vis dar neišvartinta saugus seksas, nesikeičia narkomanų elgesys, tad galima daryti išvadą, kad Lietuvos gyventojai AIDS pavojaus dar nėra suvokę, išsamonię. Ir tai nekelia abejonių, kad AIDS sukeliantis virusas – ŽIV plis, daugės šia liga sergančiųjų.

Siuo metu Lietuvoje oficialiai yra užregistruoti 42 ŽIV turintys žmonės, aštuoni ligoniai serga AIDS, penki jau mirė. Specialistų duomenimis, neišaiškintų ŽIV atvejų šalyje turėtų būti bent dešimt kartų daugiau.

Daniel Jackson pabrėžė, kad apie konkrečius reikalus susitikime pas premjerą buvo kalbėti, tačiau per anksti juos skelbti. „Sprendimus turi priimti vyriausybė ir Seimas“, sakė jis.

Paklausti apie Nomura bendrovės ketinimus užsienyje plintinti Lietuvos komercinių bankų akcijas, svečiai atsakė, kad jie „ir toliau platins Vilniaus Banko akcijas“.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

RŪPIMIEJI KLAUSIMAI

— Gerdamas šaltą vandenį ar pieną, pajuntu skausmą, spaudimą už krūtinkaulio. Jis išlieka dar keletą minučių ar net visą pusvalandį.

— Veikiausiai jus ištinka stemplės spazmas. Jei sirgtumėte kokia „sunkesne stemplės liga“, kaip rašote, sunkiau būtų r.uryti kietą maistą, o skystą, atvirkščiai — lengviau.

Stemplės spazmas dažniau žmogus jaučia nervų sistemos vėgones, sergančius neuroze. Pagalvokite, gal jums būna ir kitokių neurozės požymių: nuovargis, dirglumas, miego sutrikimai ir pan. Sergant neuroze, neretai sustiprėja, klajoklio nervo tonusas (veikla), todėl stemplė spazmuoja, mėšlungiškai susitraukia. Stemplės spazmai gali būti sergant ir kitomis ligomis — opalige, lėtinu tulžies pūslės uždegimu, ezofagitu, tetanija.

Neurogeninis stemplės spazmas nepavojingas ir paprastai nereikalauja specialaus gydymo. Jei stemplė spazmuoja geriant šaltus skysčius, gerkite pašildytus. Spazmą galima atpalaiduoti keletu gurkšnių šilto pieno ar ramunėlių arbatos.

Į stemplės spazmą panašus jausmas būna sergantiems stenokardija — priepuoliu metu. Stenokardija dažniau serga vyresni žmonės, bet ši liga pasitaiko ir jauniems. Tad nepraš pasikonsultuoti su gydytoju.

— Pastaruoju metu man sunku vaikščioti. Einant pradeda skaudėti dešinę koją. Turiu pastovėti keletą minučių arba atsistėti, kad skausmas praeitų. Kas tai galėtų būti? Patarkite kaip gydytis?

— Jūs savo ligą laiške aprašėte taip tiksliai ir vaizdingai, kaip medicinos vadovėlyje. Netgi vyresnio kurso medicinos studentas neklysdamas nustatytų skausmo priežastį — tai dešinės kojos arterinės kraujagyslės sutrikimas. Pasakyti ligos pavadinimą, konkrečiai kraujagyslės sutrikimo priežastį ir apytakti apytakti priežastį yra specialiu tyrimu sunku.

Jūsų aprašytas skausmo sindromas vadinamas „protarpiniu šlubumu“. Dažniausiai ji sukelia susiaurėjusios galūnių (kojų) arterijos, sergant ateroskleroze, obliteruojančiu endarterititu, tromboze. Dauguma šių ligų vystosi, progresuoja lėtai, todėl požymiai (skausmas einant) stiprėja palaipsniui. Pro susiaurėjusią arteriją prateka mažiau kraujo — ląstelėms ima trūkti deguonies, audiniuose kaupiasi medžiagų apykaitos produktai, dirginantys nervų galūnes ir sukeltys skausmą. Kol arterijos nedaug susiaurėjusios, kraujo ir deguonies audiniams užtenka, ypač žmogui ilsintis. Tačiau fizinio krūvio metu (einant) pradeda skaudėti, nes tuo metu didesnis deguonies poreikis.

Arterijų susiaurėjimo priežastys seniai tyrinėjamos, bet ne visos žinomos. Nustatyta, kad, pavyzdžiui, ateroskleroze skatina rūkymas, aukštas kraujospūdis, per riebus maistas, stresas, nejudrus gyvenimo būdas. Kraujagysles gali pažeisti kai kurios ligos — cukrinis diabetas, kolagenozės ir kt. Įrodytas „protarpinio šlubumo“ sindromas, obliteruojančio endarteritito ir rūkymo ryšys. Matyt, ne paskutinis vaidmuo tenka paveldėjimui. Tikslią kojos skausmo priežastį gali nustatyti tik gydytojas, ištyręs ligonį.

Kai kada panašius į „protarpinį šlubumą“ skausmus suke-

lia kojos nervų ligos, lėtinis venų uždegimas, klubo sąnario artrozė ir kt.

Gydymas. Gydomas ne skausmas, o stengiamasi pašalinti (jeigu įmanoma) skausmą sukėlusią priežastį. Labai svarbu, kad ligonis nerūkytų, jei nutukęs — mažintų kūno svorį, mažiau vartotų riebalų, valgomosios druskos, reguliuotų arterinį kraujo spaudimą.

Tinka fizioterapijos procedūros, masažas, lengva mankšta. Paprastai gydytojas skiria kraujagysles plečiančius vaistus, taip pat padeda vitaminai A, E ir medžiagų kūne apykaitą gerinantys preparatai. Tarkitės su savo gydytoju.

— „Ar tiesa, kad infarktu dažniausiai susergama anksti rytą?“

— Jei tikėtume naujausiais vokiečių mokslininkų tyrimais — tiesa. Pastebėta, kad dirbantys žmonės miokardo infarktu suserga dažniausiai anksčiau pirmadienio rytą. Kodėl rytas — „palankus“ metas infarktui, mokslininkai svarsto seniai. Manoma, kad rytą, pasikeitus antinksčių ir kitų hormonų pusiausvyrai, keičiantis vegetacinės nervų sistemos tonusui, padidėja kraujo klampumas, greičiau susidaro krešuliai, o vainikinės širdies kraujagyslės greičiau spazmuoja (klajoklio nervo poveikis). Yra ir kitų priežasčių, bet apie jas būtų ilga kalba, idomi tik specialistui. Kodėl pavojingiausias pirmadienis? Matyt, nauja darbo savaitė daugeliui žmonių kelia stiprias emocijas — nerimą, jaudulį, baimę ar džiaugsmą. Emocijų antplūdis gali išprovokuoti ne tik krūtinės anginos priepuolį, bet ir dar grėsmingesnę būklę — miokardo infarktą, net staigią mirtį.

— Mano pulsas labai nevienodas. Tai jis dažnokas, tai retas. Ką tai galėtų reikšti? Ar tai pavojinga?

— Atsakyti konkrečiai į jūsų klausimą gali tik jus gydantis gydytojas. Mat „nevienodo pulso“ priežastį gali būti labai daug. Jauniems, labilios nervų sistemos žmonėms „pulsas nevienodumas“ dažniausiai būna fiziologinis: priklauso nuo emocijų, kvėpavimo (įkvėpus suretėja). Toks pulso kitimas (vadinamoji kvėpavimo aritmija) visai nepavojinga.

Pulsas dažnis gali keistis ir sergant įvairiomis ligomis: nervų sistemos, endokrininėmis (hipertiroze), širdies (miokarditu, ydomis, ateroskleroze kardioskleroze). Aišku, kad tokios aritmijos turi būti gydomos, o pacientų būklė dažnai gydytojo stebima. Amerikiečiai, atlikę išsamius tyrimus (Freminhamo studija), nustatė, kad pagyvenusių žmonių, kuriems dažnai kinta (variabilus) pulso (tiksliau — širdies susitraukimų) tankis, negu tuos, kurių pulsas pastovus.

— Ar užkrečiama depresija?

— Vargu, ar kas ryžtųsi įrodinėti, kad depresija — užkrečiama liga. Šios ligos nerasia jokiame infekcinių (užkrečiama) ligų vadovėlyje ar žinyne. Kita vertus, sergančius infekcinėmis ligomis gali varginti įvairūs depresijos simptomai. Bet skaitytoja aiškiai dominuota ne tai. Teksaso (JAV) mokslininkai neseniai atliko įdomų tyrimą: jie pastebėjo, kad studentų bendrabučiuose depresija gali „plisti, nelyginant epidemija“. Jei kas nors iš bendrabučio gyventojų skundžiasi de-



Velykos KGB rūmuose: kalba prof. Vytautas Landsbergis; šalia jo — mons. A. Svarinskas, S. Žukas, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirm. B. Gajauskas.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

POPIEŽIAUS LAIŠKAS ARTĖJANT TREČIAJAM TŪKSTANTMEČIUI

Balandžio 10 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje buvo pristatytas Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II laiškas „Trečiajam tūkstantmečiui artėjant“, kurį lietuvių kalba seneniai išleido leidykla „Katalikų pasaulis“. Susirinkusius spaudos ir TV atstovus su juo supažindino Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininkas, Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis, Vyskupų konferencijos generalinis sekretorius ir Jubiliejaus pasirengimo organizacinio komiteto koordinatorius kun. Gintaras Grušas ir Vilniaus arkivyskupijos vicepostulatorius kun. Aušvydas Belickas.

Pasak arkivyskupo A. J. Bačkio, popiežius šiame laiške pažymi gaires, kaip Bažnyčia turėtų pasitikti 2000 metų krikščionybės jubiliejų. Jis kvietė susimąstyti apie tai, kas iki šiol padarė Bažnyčios gyvenime, kokių klaidų nepavyko išvengti, kodėl įvyko skilimas tarp krikščionių. Arkivyskupas pabrėžė ekumenizmo, t.y. krikščionių vienybės, klausimo svarbą apšaltiniame laiške. „Popiežius svajoja, kad visos trys monoteistinės religijos — žydai, musulmonai ir krikščionys — susitiktų Šventojoje žemėje ir ten pažymėtų jubiliejų“, kalbėjo jis.

Jis taip pat akcentavo Vatikano II susirinkimo svarbą, pažymėdamas, jog dar nepakankamai pažįstame ir įgyvendiname jo nutarimus. Bendraujant su netikintaisiais jis kvietė tiesą liudyti, o ne pirminti, siūle peržiūrėti Bažnyčios santykių su valstybe, kad „Bažnyčia atrastų savo vietą visuomenės gyvenime“. „Šiais metais tikimės išleisti naują Vatikano II susi-

presiją, galite būti tikras, kad šalimais gyvena kas nors, jau kamuojamas šios ligos“, — teigia jie. Šis amerikiečių „atradimas“ dar neįrodo, kad depresija galima užsikrėsti. Apskritai depresijos priežastys ne visai aiškios. Neabejotinai reikšmės turi paveldėjimas, persirgtos ligos (ypač nervų sistemos), galvos traumas, gyvenimo sąlygos (dažni, ilgai trunkantys stresai, alinantis darbas, dvasinis ir materialinis diskomfortas ir pan.). Aišku, kad gyvenantys panašiomis nepalankiomis sąlygomis žmonės, tuo labiau turintys paveldėtą (nors ir užslėptą) polinkį, turi daugiau galimybių susirgti depresija, negu tie, kurių gyvenimo sąlygos labai skirtingos.

„Lietuvos sveikata“, Nr. 12, 13 ir 14

rinkimo dokumentų ir Šventojo Rašto vertimą, taip pat, Dieve duok, turėtų pasirodyti ir naujasis Katalikų Bažnyčios Katekizmas“, sakė arkivyskupas A. J. Bačkis.

Kun. G. Grušas pasakojo apie š.m. vasario mėn. Romoje vykusį viso pasaulio kraštų Bažnyčios atstovų susitikimą su čia įsteigtuoju Centrinu 2000 metų jubiliejaus komitetu. Centrinio komiteto siūlymu, panašius komitetai įsteigti visame pasaulyje, taip pat ir Lietuvoje. Centrinį komitetą sudaro 8 komisijos ir 4 komitetai. Teologijos istorijos komisija parengs medžiagą įvairių kraštų Bažnyčioms ir organizuotai Vatikane konferencijai antisemitizmo ir inkvizicijos temomis. Pastoracinė komisija ketina parengti programas parapijoms, misijoms, katechetams, šeimoms, pasauliečių judėjimams. Liturginė komisija stengsis pritaikyti liturgiją, pabrėžiant metines pasirengimo Jubiliejui temas.

Socialinių reikalų komisija nagrinės socialinius, kalinių globos, belaisvių paleidimo, ekologijos, nusiginklavimo klausimus, galeistingumo darbų organizavimo dalykus, aktualius ir Lietuvai. Meninė kultūrinė komisija jau dabar užtvindytą įvairiais projektais, pasiūlymais, konkursais. Ekumeninė komisija rūpinasi krikščionių vienybe, o Tarpreliginio dialogo komisija nori į Jubiliejaus šventimą įtraukti ir kitas religijas.

Pasak kun. G. Grušo, popiežiaus Jonas Paulius II daug dėmesio parodė Lietuvos kankiniams, jų pasiaukojimui Bažnyčiai ir komunistinio režimo metais. Įsteigtoji Kankinių komisija rūpinsis, kad šios aukos Bažnyčiai ir Dieviui nebūtų prarastos istorijos tekmeje. Lietuvoje informaciją apie šiuos žmones renka Vilniaus arkivyskupijos vicepostulatorius kun. Aušvydas Belickas, kuris pažymi, kad „popiežius nori papildyti visuotinės Bažnyčios martyrologą, t.y. kankinių sąrašą, naujais liudijimais“.

Kun. A. Belickas kalbėjo, kad popiežius kviečia ne vien rengti beatifikacijos bylas, bet ir stengtis kaupti žinias apie tuos, kurie liudijo savo tikėjimą Sibiro tremtyje, lageriuose, kalėjimuose. „Bažnyčia Lietuvoje pagimdė daug kankinių, kurie svarbūs visuotinei Bažnyčiai“, sakė Vilniaus arkivyskupijos postulatorius, kuris taip pat perdavė Vyskupų konferencijos kvietimą pranešti apie dvasios didvyrius vyskupijų kurijoms.

— kad būtų galima juos įtraukti į visuotinės Bažnyčios martyrologą.

(„Bažnyčios žinios“, 1996 m. Nr. 7)

JĖZUITŲ NUTARIMAI — VISOMIS PASAULIO KALBOMIS

Jėzuitų 34-osios generalinės kongregacijos nutarimai jau išversti į pagrindines pasaulio kalbas. 1995 m. sausio — kovo mėn. vykusioje generalinėje kongregacijoje priėmė per 30 dokumentų ir nustatė naujus Jėzuitų draugijos misijos orientyrus žengiant į trečiąjį tūkstantmetį. Interviu Vatikano radijui jėzuitų generolas Peter-Hans Kolvenbach sakė, jog per 12 praėjusių mėnesių 222 generalinės kongregacijos delegatai apkeliaavo visą pasaulį, kad sušalintų savo brolius su pasaulio rezultatais ir nutarimais.

Generalinė kongregacija nutarė ypatingą dėmesį skirti tertišingumui ir vargšams, glaudžiam bendradarbiauti su pasauliečiais krikščionimis ir nekrikščionimis. Jėzuitai taip pat numatė aktyviai prisidėti prie Rytų ir Vidurio Europos atkūrimo, ekumenizmo bei tarpreliginio dialogo ir krikščionybės įtvirtinimo svetimos kultūrose. Jie pasisakė už gamtos apsaugą, priėmė dekretą dėl solidarumo su moterimis. Tarp generalinės kongregacijos rezultatų paminėtina ir jauna suformuota ordino teisė.

Popiežius Jonas Paulius II pritarė jėzuitų aukščiausios institucijos tekstams ir nutarimams. Turėdami 22,400 narių, dirbančių 110 pasaulio šalių, jėzuitai kaip ir anksčiau yra skaitlingiausia vienuolėni bendrija Katalikų Bažnyčioje.

VILKAVIŠKIO VYSKUPIJOJE

Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, MIC, kovo 11 d. pasiskelbė aplinkraščių Nr. 47, kuriame, be kita ko, atkreipia kunigų dėmesį į vargonininkų rengimo svarbą. „Parapijos vargonininkas nėra klebonijos varo rotojas ar tiekėjas“, rašo jis. Metas liturginėm tarnybom stoti naujai ir šiam kilniam darbui gerai parengti vargonininkų kartai. Vyskupo įsitikinimu, Marijampolės pedagogikos kolegijos parengti muzikos mokytojai-vargonininkai bus nepaminami pagalbininkai pastoracinėje darbe.

Primindamas, kad vyskupijoje vykstančius bažnyčių statybos darbus aukomis remia ne tik vietiniai katalikai, bet ir užsienio geradariai, ypač Kiorno ir Paderborno arkivyskupijų tikintieji, šalpos organizacijos „Kirche in Not“, „Renovabis“, vyskupas Juozas Žemaitis ragina savo kunigus ir tikintuosius melstis už gyvus ir mirusius geradarius.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5559.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00		
Užsakant už užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį netaško. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ka nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šėštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiara. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Balandžio 4 d. sukako 70 metų nuo Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimo. 1926 m. iš šiaurinės Seinų vyskupijos dalies buvo sudaryta Vilkaviškio vyskupija, kurios pirmuoju ordinu paskirtas vyskupas Antanas Karosas, jo pagalbininku — vyskupas Mečišlovas Reiny. Steigiant Lietuvos bažnytinę provinciją daug nuveikė pal. arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Vilkaviškio vyskupas kviečia melstis už mirusius vyskupijos ganytojus ir kunigus.

Klebonai raginami sutvarkyti bažnyčių bei bažnytnių pastatų technines inventozacijos ir teisinės registracijos dokumentus. Aplinkraštyje taip pat rašoma, kad kiekvienas kunigas, nepriklausomai nuo amžiaus, privalo sudaryti testamentą, kuriame būtų nurodyta turto paskirstymo tvarka, pageidaujama laidojimo vieta ir ipareigojimas at-

siteisti už priimtas dar neatlaiduoti 5v. Mišių stipendijas. Testamentas arba jo kopija turėtų būti saugoma kurijoje, ir kunigo bylą įdėjame užklijuotame voke, kuris atidaromas tik tai kunigui mirus.

Klebonų prašoma iki balandžio 20 d. pranešti Kultūros paveldo centru duomenis apie SSRS okupacijos padarytą žalą.

• Kun. Bronislovas Gimzauskas atleistas nuo pareigos talkininkauti Šiaulių Šv. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijoje.

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PHYSICIANS PAVILION
3 N. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbama lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER

740 W. 31st St.
Chicago, IL 60616
(312)-225-0695

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6122 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-430-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmolog/Akių Chirurgas
9030 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-0822
4149 W. 63rd St.
312-738-7700

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9066 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 696-4666
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6122 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-776-2880
Namų tel. 708-448-5845

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6168 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 566-7796

ARAS ŽLJOSA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1620 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville IL 60563
Tel. 708-837-0600
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (312) 337-1296

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-6161
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3v.p. - 7v. antr. 12:30 - 3v. p. p.
treč. užnaryta, ketv. 1 - 3v. p. p.
penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
6122 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 776-8909 arba (312) 480-4441

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 998-6191
Valandos pagal susitarimą
Tel. kabineto ir buro: 708-682-4199

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 96th Ave., Clear
Kasdien 1 v. p. p. - 7 v. p. p.
Išskyrus treč.: šešt. 12 - 4 v. p. p.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Suštarvimi
(kalbėti angliškai) tel. 708-422-6266

SURENDER LAL, MD

Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6064 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-664-4185
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

ISTORIJS IR PROPAGANDOS AUDEKLAI

VYTAUTAS VOLERTAS

Prieš daugel metų netyčia mačiau, kaip varė galvijų bandą į skerdyklą. Nukretė šurpas, kad žmogus be jokio gailesčio moka taip masiškai naikinti gyvybę. Žmogaus rankose yra ašmenys, parakas, atomas ir – visų blogiausiai! – savanaudiškumas. Nauda lemia mintis ir veiksmus, o į šias rankas yra atiduotas gyvulus. Žinoma, gyvulus nesupranta, kas vyksta, tad ir jo instinktai, ypač baimė, pabunda tik paskutiniausia akimirka.

Šioms dienomis girdime, kad Bosnijoje, kažkur prie Srebrenicos, atkasinėjami kapai, kuriuose guli gal 8,000 politiniais tikslais nužudytų vyrų. Ten pakastieji suprato, kas vyko. Jie žinojo, kur yra varomi. Ten į žmogaus rankas buvo atiduotas žmogus. Kas drįso žudyti? Ar nusikaltėlių iešką tribunolai kada suras atsakymą, kodėl žmonės tampa hienomis?

Prie Vilniaus yra Tuskulėnų dvaro kapinynas, didelė nužudytųjų duobė. Bet negirdėjome jokio tarptautinio ar vietinio tribunolo šiam įvykiui nagrinėti. Ar Tuskulėnų hienos nebus susimetusios į bankų direktoriatų ir valdybų?

Kai pakilęs Lenos vanduo sujudina krantus ir sušalę grumstai rieda srovėn, kartu rieda ne vienas suledėjęs lavonas. Kiti pakimba ant išsikisimėlių. Rieda kasmet, nes milijonams lavonų išplauti reikės daug metų. Šis marksizmo, komunizmo, bolševizmo ir Sovietų Sąjungos bendromis jėgomis pasistatytas paminklas ilgai

tesės. Žmogaus gyvenimas yra trumpas, bet jo mirtis tampa amžinybe. Amžinybei liks šis gąsdinantis ženklas, kuriame gal yra ir lietuviškų įspaudų.

Lietuvoje, Vidzgirio miške, Alytaus pašonėje, mačiau didelį žemės kauburį su šurpiu akmeniu. Tai sušaudytų žydų kapas. Kiek tokių kauburių Europoje? Kur tie visi debesys, nuplaukę iš skubiai ir grubiai įrengtų krematoriumų?

Stalinas pradėjo, Hitleris pritarė, labai pavėluotai įsijungė serbai. Štai koks moderniosios mirties siautulio ansamblis. Štai koks laukinių hienų, žmonėmis gimusių, palikimas.

Ar čia yra istorija? Kaip ne? Juk tai praeities tikrovė, dar nelabai sena. O šių įvykių priminimas? Gal propaganda. Kai kas žiūrės vienašališkumą ir tendencijas.

Koks vienašališkumas tarti, kad Hitleris žudė žydus, kad Stalinas žiauriai likvidavo savo priešus ir draugus, kad serbai nepakankamai giliai pakasino nušautus musulmonus, gylėjo duobėms pagailėje, kad Snieckus, Greifenbergeris, Goldbergas rausė Lietuvos valstybei prarają ir fiziškai pradžė daugelį tūkstančių lietuvių? Esu matęs spaudoje Snieckaus nuotrauką prie nušauto šerno. Brangus žiemos rūbas, šautuvas, kailio apykaklė ir kailio kepurė. O reikėtų Snieckaus nuotraukos prie nužudytų lietuvių kapų su ta pačia apykakle, su kepure ir šautuvu. Ar tokia A. Snieckaus nuotrauka būtų propaganda? Ar jis nėra atsakingas už aukas, kurios net prieš bolševizmą, jo

dievą, nebuvo nusikaltusios?

Susikryžiuoja istorija su propaganda. Vieni bando praeitį dengti vienu maskuojančiu audeklu, kiti – kitu. Tačiau istoriją su propaganda galima supinti į vieną audinį. Nors Stalino, Hitlerio, Snieckaus žygiai yra gerai žinomi, bet juos galima šiek tiek ir nubaltinti. Galima pripažinti faktus, bet rasti jiems melagingų pateisiniimų.

Perdėtai dažnai minimi tie patys faktai nublunka, nustoja dėmesio, pradeda tapti negirdimais ar net erzinančiais. Pavyzdžiui yra žydų holokaustas. Jie spaudoje, TV, leidiniuose, mokyklose kartoją vis tą patį. Tai ne istorija primindinėja pati save. Čia aiškėja vienapusiška tendencija, jau beveik į propagandą panašėjanti.

Lietuviai turi labai komplikotą Dvidešimtojo amžiaus netolimą praeitį. Joje propaganda pradėjo rodyti didelį veržlumą. Tai glostymo ir maskavimo propaganda – nieko baisaus nevykė, Snieckus Lietuvai tik gera linkėjęs, visa komunistų partija žvalgėsi, kam skautiška nelaimė padėti. Net ir LDDP nieko nenuskriaudė, nes turta savinisi iš bankų ir valstybės. Pagal komunistinę sampratą, kuria valdo Lietuvą, bankai ir valstybė yra visiems priklausą aruodai. Kas pasiekia, tasai griebia. O pasiekia tik valdžia.

Ar leidiniai apie lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės kančias, apie kuriuos tiek daug kalbėjome ir dėl kurių nervinomės, pajęs nugaltėti maskavimo propagandą?

• 1894 m. birželio 28 d. JAV Kongresas įkūrė valstybinę šventę – Darbo dieną (Labor Day), kuri švenčiama kasmet pirmąjį rugšėjo pirmadienį.



Kultūros ministras J. Nekrošius laiko X Tautinių šokių šventės plakata; šalia – ministerijos sekretorius Vytautas Balčiūnas.

Nuotr. Liūdos Rugienienės

ARGI ŽURNALISTAI LAIKRAŠČIŲ NESKAITO?

Prieš maždaug 8 mėnesius kreipėmės į lietuvių žurnalistų sąjungos narius, prašydami atsiliepti. Mūsų kreipimasis buvo išsiuntinetas Amerikos, Kanados ir Australijos lietuviškiems laikraščiams. Prašėme:

- a) užsimokėti nario mokesčių už praeitį nemokėtą laiką;
- b) užsimokėti bent už paskutinį „Lietuvų žurnalista“, kurio kaina yra 3 doleriai.

Be to, prašėme tų narių, kurie paskutinių keletų metų laikotarpį pakeitė gyvenvietę ir to nepranešė, tą padaryti.

Atsilieptė vos... 8 nariai! Todėl kyla rimtas klausimas: ar beverta turėti organizaciją, kurios nariai nerūpi jos gerove?

Tikėdami, kad tame elgesy daugiau neprierangumo, negu blogos valios, pakartotinai prašome atsiliepti ir įvykdyti, kas a) ir b) paragrafuose nurodyta.

Be to:

1. Kadangi turimas sąjungos narių sąrašas yra labai nepatikimas, tai prašome kiekvieną narį atsiliepti (nors ir atvirutę) ir pranešti, kad nori ir toliau būti lietuvių žurnalistų sąjungos nariu. Kas per 3 mėnesius, t.y. iki 1996 m. rugpjūčio 15 dienos, neatsilieps, bus laikomas savo valia išstojusiu ir nuo tos dienos nebus laikomas LZS-gos nariu.

2. Centro valdybos nutarimu, nuo 1996 m. sausio 1 dienos, metinis nario mokeskis yra 5 doleriai.

3. Prašome paskubėti būsimajam „Lietuvų žurnalistas“ numeriui atsiųsti po straipsni, eilėraščių, nuotraukų su aprašymais ar kt. Taip pat prašome pranešti, ar norėsite gauti būsimą „Lietuvų žurnalista“.

4. Į sąjungą naujais nariais įstojo 3 asmenys.

5. Turinčius žurnalistinių gabumų, kviečiame įstoti į lietuvių žurnalistų sąjungą.

Visais išdo reikalais prašome kreiptis į išdininę: Rūta Sakienė, 22 Maygreen Ct., Glendale, CA 91206, USA. Tel.: 1-818-242-9250.

Visais kitais reikalais kreiptis į pirmininką: Karolis Milkovaitis, 18421 Lemon Drive, Apt. 415, Yorba Linda, CA 92686. Tel.: 1-714-777-1617.

Karolis Milkovaitis
Centro valdybos vardu

I VIETA PASAULIO ČEMPIONATE

Anglijoje, Blackpool mieste, garsiaje „Tower Ballroom“ kultūros centre įvyko prestižinis 39-asis Anglijos vaikų ir jaunių čempionatas, specialistų vertinamas neoficialiu pasaulio čempionatu. Geriausios pasaulio jaunųjų šokėjų poros trijose amžiaus grupėse visą savaitę varžėsi dėl nugalėtojų vardų.

Pirmą kartą Lietuvos sportinių šokių istorijoje mūsų šalies pora, absoliutūs Lietuvos jaunių 1-osios grupės čempionai Andrius Ivašauskas ir Karolina Skorupskaitė, iškovojo I vietą šio prestižinio turnyro klasikinė šokių programoje.

Sėkmingai šis duetas šoko ir Lotynų Amerikos šokius. Aplenkė daugiau kaip 100 geriausiai startavusių 19 pasaulio valstybių, porų jie pateko į finalinį turta ir užėmė 8-ą vietą. Tai puikus Lietuvos sportinių šokių klubo „Varūna“ šokėjų ir jų trenerio Artūro Mišurenkovo pasiekimas.

Baigiasi medaus mėnuo

Danutė Bindokienė

Ar pagaliau baigiasi Jungtinių Amerikos Valstijų ir Boris Jelcino medaus mėnuo? Toks klausimas kyla, kai pastaruoju metu Amerikos spaudoje atsiranda straipsnių, parodančių Rusijos vadą nelabai palankioje šviesoje. Tiesa, tai neoficialios pastabos, nes JAV vyriausybė, o ypač prezidentas Bill Clinton, kol kas neprataria nei pusės neigiamo žodžio prieš Jelciną. Tačiau, kaip sakoma mūsų patarlėje, „nėra dūmų be ugnies“. Vadinasi, kažkas kažkur jau pradeda krebždėti, kad galbūt Boris Jelcinas ir pralaimės prezidentinius rinkimus, kurių data artėja labai sparčiai – vos apie mėnesis liko iki birželio 16 dienos. O jeigu Jelcinui nepavyks išeiti laimėtoju, tai galbūt Boris Jelcinas ir pralaimės prezidentinius rinkimus, kurių data artėja labai sparčiai – vos apie mėnesis liko iki birželio 16 dienos. O jeigu Jelcinui nepavyks išeiti laimėtoju, tai galbūt Boris Jelcinas ir pralaimės prezidentinius rinkimus, kurių data artėja labai sparčiai – vos apie mėnesis liko iki birželio 16 dienos.

Vienas stipresnis pasisakymų prieš Jelciną išspausdintas praejusio sekmadienio (gegužės 12 d.) „Chicago Tribune“ dienraštyje. Straipsnio temą maždaug galima susumuoti vienu sakiniu: prieš penkerius metus Boris Jelcinas ir pasaulio dmesis įšoko kaip liūtas, o dabar nutūpė, kaip musė...

Jelcino nudarėjimo į pakalnę kaltė verčiama ir jam pačiam, ir jo patarėjams. Pirmuoju atveju, daugelio vakariečių idealizuotas, drąsiai prisidėjęs prie Sovietų Sąjungos sudavimo, išėjęs su viltingais pažadais ir šviesios ateities Rusijai vizija, Jelcinas dabar jau yra arogantiškas, storžievėškas, pikčiurna, kiekviena proga (ir be ypatingu progų) besigriebiantis degtinės stiklinės. Jis atsisako matyti savo vyriausybės narių sukčiavimus, klausio nevykusių patarimų, nesugeba, arba yra praradęs bet kokį interesą, vykdyti reformų, kurias dar neseniai žadėjo įgyvendinti. Tai vis priešastys, dėl kurių žlugęs Jelcino populiarumas Rusijoje ir baigiantis išnykti juo pasitikejimas užsienyje.

Mums, lietuviams, nereikia aiškinti, kad ne tik Rusijos prezidentui daug panašių priekaištų galėtume pritaikyti. Labai svarbu, kad krašto galva remiasi savo vyriausybė, savo ministrais ir kreipia dėmesį į jų pasiūlymus bei patarimus. Tačiau prezidentas turi turėti ir savo nuomonę, atskirti gerus patarimus nuo nevykusių, savanaudiškų vyriausybės narių siūlymus, nuo naudingų valstybei. Prezidento pareiga įzelgti,

ar jo kabineto narys iš tikrųjų rūpinasi krašto gyventojų gerove, ar tik savo nauda. Valsitybės piliečiai turi aiškiai žinoti, kas jų tautą valdo, jeigu devyni iš dešimt paklaustųjų atsako, kad valdo nusikaltėliai (mafija, ar kaip kitaip bepavadintume), tai ženklas, kad kažkas nedelsiant turi būti pakaita.

Boris Jelcinas, besiruošdamas rinkimams, rodo visai kitą veidą, negu ankščiau. Prieš tapdamas Rusijos prezidentu, jis mokėjo įdiegti gyventojams viltį, kad demokratija tikrai atneš visutinę gerovę. Kadangi jo pažadai ne tik neišsipildė, bet dabartinis eilinio rusų gyvenimas yra blogesnis negu sovietiniais laikais, Jelcinas stengiasi laimėjimą rinkimuose pasiekti naudindama jau iš anksto pakritikuoti ir jo politiką, ir net jo asmenį – tuo užsidirbant taškų, kai Kremliuje įsitaisys kitas prezidentas.

Vienas stipresnis pasisakymų prieš Jelciną išspausdintas praejusio sekmadienio (gegužės 12 d.) „Chicago Tribune“ dienraštyje. Straipsnio temą maždaug galima susumuoti vienu sakiniu: prieš penkerius metus Boris Jelcinas ir pasaulio dmesis įšoko kaip liūtas, o dabar nutūpė, kaip musė...

Jelcino nudarėjimo į pakalnę kaltė verčiama ir jam pačiam, ir jo patarėjams. Pirmuoju atveju, daugelio vakariečių idealizuotas, drąsiai prisidėjęs prie Sovietų Sąjungos sudavimo, išėjęs su viltingais pažadais ir šviesios ateities Rusijai vizija, Jelcinas dabar jau yra arogantiškas, storžievėškas, pikčiurna, kiekviena proga (ir be ypatingu progų) besigriebiantis degtinės stiklinės. Jis atsisako matyti savo vyriausybės narių sukčiavimus, klausio nevykusių patarimų, nesugeba, arba yra praradęs bet kokį interesą, vykdyti reformų, kurias dar neseniai žadėjo įgyvendinti. Tai vis priešastys, dėl kurių žlugęs Jelcino populiarumas Rusijoje ir baigiantis išnykti juo pasitikejimas užsienyje.

Perejimo laikotarpis yra visuomet kritiškas ir būtų būvę naudinga turėti sumanų, demokratiškų principus suvokiantį ir siekiantį juos vykdyti tautos vadą. Ne žodžiais ar pažadais jis turėjo uždegti savo krašto gyventojus našiams darbams, bet savo pavyzdžiu, taikydamas demokratiškus idealus ir sau, ir savo vyriausybės žmonėms. Deja, ne tik Rusijoje, bet ir kitose nepriklausomose respublikose tokių vadų nedaug.

Artėjant Seimo rinkimams Lietuvoje, į Boris Jelciną pavzdį ir demokratijos vyksmo procesą turėtų ypatingą dėmesį kreipti būsimieji kandidatai. Dar iki Seimo rinkimų yra likę laiko, bet kol kas negirdime nei kandidatų pavardžių, nei jų rinkimines kompanijas. Kodėl tas slaptumas? Jeigu Lietuva save laiko demokratišku kraštu, tai ir jos būsimieji vyriausybės nariai turi elgtis pagal demokratijos taisykles.

už savo nugaros išgirdo dviejų moterų kikenimą ir šaipia pastaba:

- Bene laiško lauki iš savo vyro? Gali nelaukti.
- Kodėl galiu nelaukti, – nustebo mano žmona.
- Apsimeta nežinanti. O gal ji tikrai nežino, – įsiterpė antroji moteris. – Juk vyras jai turbūt ir nesakė.
- Apie ką jūs čia kalbate? – pasiždomavo Juzefa.
- Jei nežinai, tai pasakykime: juk mes visos žinome, kad tavo vyras išvažiavo Anglijon, besivydams tą jauną slaugę, kuri čia dirbo stovyklos liginėje, prieš išvykdama. O tu, kvailutė, nežinai. Tik pagalvok pati. Kur per dienas būdavo tas tavo vyrėlis? Nei stovykloje darbus dirbo, nei pas tave namie sėdėjo. Net ir vakarais ne visuomet būdavo namie, ar ne?
- Mano vyras dienomis lankė Prekybos mokyklą Hamburge. Grįždavo tik popiečiais, už tai jūs jo ir nematėte, slampinėjant po stovyklą. Vakaraus, kaip chorštas, eidavo į repeticijas.
- Galejo jis tau taip aiškintis. Mes geriau žinome. Kai tik ta slaugė išvažiavo Anglijon, tai prie pirmos progos ir tavo vyras ją nusivijo.

Taip pasėtas įtarimas žmonai nedavė ramybės. Pradėjo graužti kaip kirminas. Kaip tyčia netrukus jai kažkas atnešė lietuviško laikraščio atkarpą su aprašymu ir nuotrauka, kad Anglijon atvykusieji lietuviai gražiai paminėjo Tautos šventę Ewerby žemės ūkio stovykloje: su pamaldomis, tautiniais šokiais ir dainomis. Nuotraukoje tarp šokėjų buvau ir aš. Žmona susirūpino, užsidarė.

(Bus daugiau)

ARTIMOJI ANGLIJA

LEONAS VENCKUS

18

Jis sustoja prie kito namo skersai gatvės. Barškindamas į antro aukšto langą jis ir vėl šaukia: – Five o'clock – get up cock!

Ir taip keliauja žmogelis šitame tekstilės fabriko rajone, sustodamas tai prie vieno, tai prie kito namo, keldamas žmones iš miego. Tai matydamas, pagalvoju sau, kad ne vien tik mes, kaip Pranas ir aš, beturčiai, kurie neįstengia nusipirkti laikrodžio-žadintuvo. Matyt, kad ir angliai, čia gimę bei augę, nė kiek už mus neturtingesni.

Kai šitokią savo nuomonę pareiškiau vienam fabriko darbininkui, tas nusišypsojo ir šitaip reikalą man paaiškino: airiai ir angliai yra dideli alaus mėgėjai. Prieš karą ir pietų pertraukos metu iš fabriko išbėgdavome skersai gatvės į alinę. Ten prie atsinešto sumuštinio arba „Fish & Chips“ porcijos nugerdavome po stiklą alaus. Einant iš darbo į namus, vakare vėl reikia sustoti alinėje medvilnės dulkes iš gerklės nuplauti. Kartais ten draugai užlaiko ilgiau, tad vėliau žmogus atsigula nakties poilsiui. Bet kelti reikia tuo pačiu laiku. Paprastas žadintuvas negana įkyrus, kad pajęgtų mieguistą žmogų iš ryto prikelti. Pripranti prie čirškimo. Kai skambėjimas sustoja, norėtum gal ir keltis, bet dažniausiai tik apsisukti ant kito šono ir vėl užmiegi. Kai pabundi, dažniausiai jau pramiegota, į darbą pavėluota.

Gyvasis laikrodis daug patikimesnis. Už vieną šilimą savaitę jis tave iš ryto garantuotai prikels. Apšimiegosiusi murgėjimą jis nelaiko pabudimu. Jis tol šauks ir barškins tau į langą ar duris, kol neapsikentes šoksi iš lovos ir piktai, garsiai atsiliepsi: – Yes, yes, alright. I'm getting up!

Šeimos ilgesys

Slenka pilkos darbo dienos miglotame Salforde. Darbas nesunkus, bet ir atlyginimas menkas. Vakaraus sugrįžus į namus, nėra kas veikti. Žiūrėjame atsivežtas žmonos ir vaikų nuotraukas, skaitome gautuosius laiškus po kelis kartus. Patys dažnai rašome, bet atsakymus ne į visus savo laiškus gauname. Fabriko bendradarbiai, angliai ir airiai, po darbo pakviečia užsukti alinėn. Tačiau po kelių tokių bandymų pamatėme, kad iš to nieko gero nebus. Užtuot išleidę pinigų alinėn, nutariame dirbti viršvalandžius ir padidinti savo uždarbius. Fabriko vadovybė mums darbo negaili. Tad dirbame išsijuose, kartais net dvi pamainas per dieną. Pradedame šeštą valandą iš ryto, baigiame dešimtą vakare. Fabriko valgykloje valgome ne tik pietus, bet ir vakariene. Sugrįžus į namus, jau valgyti nebesinori. Tik išgeriame po puoduką pieno ar kakavos ir virstame į lovas. Kai gyvasis laikrodis iš ryto vėl įkyriai šaukia, rodo, kad vos tik užsūdau.

Šeštadieniais nedirbame, o jeigu jau reikia, tai tik iki pietų. Nors maistą sau beveik kaip ir negaminame, vis tiek šio to nusipirkti reikia. Arba reikia išsiskalbti

apatinius ir viršutinius marškinius, kojines, nosines. Būtinai reikia šeštadieniais nueiti į maudyklę dulkes ir prakaitą nusiplauti. Be to, žvalgoms po krautuves, bene gausime ką naudinga pirkti be rūbų kortelių, kad šeimoms pasiuntus. Retai mums tas tepasitaiko.

Dirbame ir laukiame. Nesulaudami savo šeimų, daromės pikti, irzlūs. Kartais su Pranu per savaitę vienas kitam žodžio nepasakome. Viskas iškalbėta, nėra ko burnos ausinti. Esame vieni su savo mintimis ir su mašinos ūzimu per dieną dienas.

Jau ir mano žmonai nusibodo laukti, kol veš šeimas į Angliją. Paskutiniame laiške gavau ultimatumą: jei nenori kad viena su vaikais vykčiau į Kanadą – grįžk Vokietijon. Ką daryti? Ne taip jau lengva grįžti. Žodį pasakęs, neišleksi kaip paukštis. Dar vis turiu vilties, kad angliai netrukus šeimas atveš. Jeigu žmona dabar išvyks į Kanadą, kažin kada ir kur besuirasime. Tad prašau jos dar palaukti ir be manęs niekur, išskyrus į Angliją, nevažiuoti. Po to ilgai nebėgavau jos atsakymo. Gal tik už poros mėnesių. Ir štai kodėl.

Spakenbergo stovyklos saleje, kurion gyventojai atedavo pasiimti maisto davinį, kabojo pranešimų lenta. Prisegtame biuletenyje atsispindėjo pasauliniai įvykiai, bet svarbiausias biuletenio tikslas buvo informuoti stovyklos gyventojus apie stovyklos vadovybės patvarkymus ir pranešimus. Kartais ten būdavo ir laišku gavėjų sąrašas. Tada žmogus nueidavo į stovyklos paštą laišku ar siuntinio atsiimti.

Man jau esant Anglijoje, žmona dažnai priedavo prie tos lentos pasijdomauti. Kartą, bežiūrėdama skelbimu,

METINIS TAUTOS FONDO NARIŲ SUSIRINKIMAS

P. PALYS

Tautos fondo (toliau – TF) 22-asis metinis narių susirinkimas buvo suauktas gegužės 4 d., Kultūros židinyje, Brooklyn, NY.

Kaip ir anksčiau, taip ir ši kartą, prieš susirinkimą buvo meldžiamasi už gyvus ir mirusius TF rėmėjus, aukotojus bei geradarius. Sv. Mišių auką pranciškonų vienuolyno koplyčioje aukėjo vienuolyno viršininkas kun. Pranciškus Gedgaidas, OFM.

Atvykstančių į susirinkimą narių registracija prasidėjo 9 val. Prie registracijos stalo darbovosi Aldona Katiniene ir Jadvyga Vytuvienė.

Susirinkimą atidaręs ir susirinkusius pasveikinęs TF tarybos pirmininkas Juozas Giedraitis, maldą sukalbėti pakvietė vysk. Paulių Baltakį, OFM. Pagerbus mirusius TF narius ir sugiedojus Tautos himną, paaiškėjo, kad reikės 1 valandos pertraukos, nes, pagal įstatus, kad susirinkimas būtų legaliai tęsiamas, reikia turėti pusę ir 1 visų turimų balsų. Ir tik po to susirinkimas gali būti legaliai tęsiamas.

Susidaręs laiko tarpas buvo panaudotas pravedant seminara. Seminarą pradėjo, iš Vasingtono apylinkių atvykęs žurnalistas Antanas Dundzila. Jo kalbos tema: „Lietuvos išeivija ir artėjantys Seimo rinkimai“. Kalbetojas svarstė, kiek išeivija galėtų rinkimuose pasireikšti, kalbėjo apie intelektualinį bei dvasinį pasiruošimą tuose rinkimuose dalyvauti. A. Dundzilos kalbą papildė ir komentavo, žinoma OSI bylose, TF informacijos narė Rasa Razgaitienė, savitiraščio „Darbininkas“ redaktorius Julius Keleras ir TF valdybos narys Algis Vedeckas. Diskusijose dalyvavo: K. Miklas, J. Valaitis, Br. Nemickas, J. Nasvytis.

Po to susirinkimas jau oficialiai buvo tęsiamas toliau. Pradėta su sveikinimais. Žodžių sveikino vysk. Paulius Baltakis, OFM, (vyskupas savo sveikinimą išreiškė kartu su anksčiau jo sukalbėta maldą), Lietuvos generalinis konsulas New Yorke dr. Petras Anusas, ambasadorius Anicetas Simutis, LB NY Queens apylinkės pirmininke Ramutė Česnavičienė ir Lietuvos partizanų globos fondas Čikagoje.

Raštu gautus sveikinimus iš Lietuvos, ambasadoriaus Vasingtone dr. Alfonso Eidinto, TF atstovybės Vilniuje, (Pelesos, Gervėčių ir kt.) esančių lietuviškų mokyklų mokytojų, Lietuvos fondo ir ALTO, perskaitė Rasa Razgaitienė.

Vidai Penikienei perskaicius praėjusio TF susirinkimo protokolą, kuris be pataisų buvo priimtas, vyko TF tarybos pirmininko Juozo Giedraitio pranešimas. Treti metai iš eilės TF balansas gerėja, kalbėjo pirmininkas. Ilgiau kalbėjo apie Kanados TF atstovybę, kuri su centru bendrauja. Išreiškė pagėdavimą, kad būtų atgavintos atstovybės Floridoje, Bostone ir kitur. Pasidžiaugė naują TF sudėtimi ir naujose gėrose patalpose įsikūrusia atstovybe Vilniuje, kur taryba dirba 5 dienas, 20 val. savaitėje.

TF taryba – 15 narių, turėjo 4 posėdžius. Tarybos sekretorei Rasai Razgaitienei parodžius iniciatyvą, tarybai pritarus, buvo paskirta lešų pradėti ir vykdyti „Gyvoji istorija“ programą. Jos tikslas – registruoti partizanų, tremtinių, kalinių atsiminimus, juos įrašant į vaizdažiuostę. TF rėmė mokyklas, jaunąją profesūrą, mokytojus, studentus, tremtinių ir partizanų

šeimų vaikus, laikraščius ir žurnalus, skelbiančius laisvės ir demokratizacijos idealus, stovyklas bei kitus projektus. Tarybos pirmininkas padengęs visas keliones išlaidas, 4 savaites praleidęs Lietuvoje, TF reikalais dalyvavo įvairiuose susitikimuose, dalyvavo organizacijų, Seimo narių ir politinių grupuočių posėdžiuose Vilniuje, Kaune, Kretingoje, ir kitur. Lankėsi redakcijose, klebonijose, pas vyskopus ir kaimuose. Baigdamas pranešimą pirm. kreipėsi į susirinkimą, kad būtų leista TF tarybai panaudoti stambesnes sumas Lietuvos demokratizacijos reikalams, kad per 50 metų komunistų užguitas Lietuvos žmogus suprastų, jog jis yra tikrasis valdžios sudarytojas ir tą galėtų išreikšti per ateinančius Lietuvos Seimo rinkimus.

Sekantiame TF valdybos pirmininko Jono Vilgalio pranešime buvo girdima apie TF atstovybės Vilniuje perorganizavimą ir palankius pasiekimus, sėkmingai praėjusį TF vąj, pakeistus pašalpų ir stipendijų išmokėjimo metodus Lietuvoje ir kt. J. Vilgalis savo pranešimą buvo suskirstęs į 10 punktų plačiau paaiškinamas kiekvieną iš jų. Pateikė ir metinę apyskaitą, iš kurios matėsi, kad 1995 m. gruodžio 31 d., visose TF sąskaitose turėta 2,738,069 dol. Pajamų (taip pat visose sąskaitose) ta pačia data buvo 375,697 dol., o išlaidų – 328,225 dol. Pelnas – 47,472 doleriai.

Čikagos TF atstovybės pranešimą padaręs Pranas Povilaitis pastebėjo, kad Čikagoje atstovybė atgaivinta, priklauso centrui, bet sprendimus daro savo nuožiūra, centrui buvo perduota 54,240 dolerių.

Iš Australijos raštu gautame pranešime nusiskundžiama menka veikla. Pajamos gautos tik iš procentų banke. Atstovybė yra išreiškusi pageidavimą nutraukti veiklą. To reikalo sprendimas paliktas TF valdybai.

Anglijos TF atstovybės veikla irgi prasta. Namas (už 2,000,000 dol.) perduotas.

Svarstant Kanados atstovybės reikalą, kuri nebeori priklausyti centrui, jiems buvo pasakyta, kad renkant lėšas, jie neturi teisės naudoti TF vardo. Dėl šios atstovybės, ilgiau išsikabėjęs, nutarta: gali veikti pagal savo nuožiūrą.

TF kontrolės komisijos akta, pasirašyta pirmininkės Laimos Lileikienės ir komisijos nario Petro Ažuolo, perskaitė P. Ažuolas. Rasta, kad sąskaitybos knygos vedamos labai tvarkingai, o metinė apyskaita ir išvesti balansai tikslūs.

Buvo iškilęs klausimas dėl 100,000 dol., investuotų Lietuvos Akciniame inovaciniame banke kurie dabar ten yra „išalę“. Paaiškinta, kad dedamos pastangos ir tikimasi, kad tie pinigai bus atgauti.

Pravedus rinkimus į TF tarybą išrinkta arba perrinkta, penki asmenys (skliausteliuose pažymėtas balsų skaičius: Liuda Gudeliene (5,959), Juozas Giedraitis (5,538), Algis Vedeckas (5,507), Aleksandras Vakselis (4,075) ir Jaunutis P. Nasvytis (3,650). Kandidatais liko Antanas Sabalis (2,338) ir dr. Rimas Vaičiaitis (1,305).

Į revizijos komisiją šalia esančiųjų Laimos Lileikienės ir Petro Ažuolo, kurie sutiko ir toliau pasilikti, – nauju nariu tapo Kęstutis Miklas. Priartėjus prie klausimų ir nutarimų, Antanas Vytuvius iškilė klausimą, ar TF negalėtų prisidėti prie akcijos dėl Karaliaučiaus krašto demilitarizavimo. Buvo atsakyta, kad



Lietuvaitės studentės Kalifornijoje. Iš kairės – Daiva Kriukelytė ir Vilma Pautienytė.

LIETUVĖS STUDENTĖS CENTRINĖJE KALIFORNIJOJE

Kauno Technologijos universiteto Visuomenės instituto studentės Daiva Kriukelytė ir Vilma Pautienytė, prieš baigdamas studijas magistro laipsniui, atvyko į Centrinę Kaliforniją. Čia jos klausė paskaitų Kalifornijos valstijos universitete Bakersfield mieste, taip pat praktiškai susipažino su įvairių valstijos ligoninių administravimo taisyklėmis.

Studentių kelionę iš dalies apmokėjo JAV Baltijos (USBF) fondas ir jos dalį Bakersfield Rotary klubas. Visą Amerikoje buvimo laiką (du mėnesius) jos gyveno didelių Lietuvos ir lietuvių draugų amerikiečių, Lindos ir Frank McKenna namuose. Jie jas maitino ir vežiojo, ne tik

TF nėra politinė organizacija. Tuo reikalu reikėtų kreiptis į ALTA.

J. Nasvytis, iškilęs TF narių balsavimo klausimą, pasakė, kad, norint, jog TF taptų demokratine organizacija, reikėtų, kad niekas neturėtų daugiau kaip 3 balsų. Pasiūlyta tarybai, atsižvelgiant į narių balsavimo teisę, paruošti balsavimo projektą.

Nuosirdžiai buvo sutiktas pasiūlymas skirti daugiau lėšų Lietuvos demokratizacijos reikalams, negu per praėjusius metus (praėjusiais metais buvo skirta 117,582 dol.).

Buvo išreiktas susirūpinimas, kur TF reikės prisiglausti, pranciškonams pardavus visą vienuolyną?

Nutarimų komisija, sudaryta iš asmenų: Jurgio Valaičio, J. Nasvyčio, Rasos Razgaitienės, Vaino Vebratės-Gust, dr. Rimo Vaičičio ir prof. Česlovo Masaičio, iškliausiai Tautos fondo tarybos, valdybos, Revizijos komisijos ir simpoziumo metu padarytus išsamius pranešimus bei pasisakymus, nutarė: skirti paramą tiems Lietuvos visuomeninių organizacijų uždaviniais, kurie sudarytų sąlygas per rinkimus pakeisti nekompetentingus, nesąžiningus, savanaudžius visuomenės vadovus asmenimis, siekiančiais stiprinti teisinę ir tautinę Lietuvos valstybę ir įgyvendinti demokratinus principus, pagrįstus teise, asmens laisve, teisingumu ir visos visuomenės gerove.

Remti Lietuvos mokytojus ir APPLE organizacijos plačią ir kūrybingą veiklą, kadangi Lietuvos ateitis priklauso nuo dėmesio mokykloms, pagarbos mokytojams ir švietimo lygio. Toliau plėsti jau sėkmingai vykdomą švietimo paramą Vilnijos krašte ir Lietuvos užribių dienų telkinuose. Atkreipti ypatingą dėmesį į partizanų, tremtinių, politinių kalinių ir jų šeimų, kurioms reikia paramos. Nutarimų yra ir daugiau. Pilną jų tekstą LF paskeleis spaudoje. Nutarimus perskaitė Jurgis Valaitis.

Susirinkime dalyvavo 44 nariai su 6,699 balsais.

Iki pietų pertraukos susirinkimui pirmininkavo Algis Vedeckas, o vėliau – Jurgis Valaitis.

į pamokas ir ligonines, bet į San Francisco, Sacramento bei kitus miestus.

Reikia pastebėti, kad McKenna šeima paskutinių dvejų metų laikotarpy priėmė ir rūpinosi dviem studijų tikslais atvykusiomis gydytojoms ir dviem

TAUTOS FONDO NUTARIMAI

22-tojo Tautos fondo narių metinio susirinkimo, įvykusio 1996 m. gegužės 4 d. Kultūros židinyje, Brooklyne, NY, nutarimai

Susirinkę į Tautos fondo metinį susirinkimą ir žinodami, kad demokratijos puoselėjimas Lietuvoje yra svarbiausias Tautos fondo uždavinys, su rūpešiu turime pripažinti, kad demokratijos padėtis Lietuvoje yra pavojuje ir kad šie metai dėl artėjančių rinkimų yra lemtingi. Todėl šiam klausimui skirtinas mūsų ir visos išeivijos pagrindinis dėmesys.

Kai didžioji Lietuvos gyventojų dalis džiaugiasi atgauta valstybine nepriklausomybe ir sąžiningu darbu siekia ją įtvirtinti bei sulaukti šviesesnės ateities, vis labiau įsigali nevilktis, krinta gyventojų sveikatos lygis, krašto ūkis merdi, įsigali skurdas. Kleisti nusikalčiai ir korupcija ir tarpe tu, kurie yra pasiekę išskirtinos galios ir valdžios padėtį.

Todėl šis susirinkimas, iškliausių Tautos fondo tarybos, valdybos, revizijos komisijos ir simpoziumo metu padarytus pranešimus bei pasisakymus, nutaria: 1. Skirti paramą tiems Lietuvos visuomeninių organizacijų uždaviniais, kurie sudarytų sąlygas per rinkimus pakeisti nekompetentingus, nesąžiningus, savanaudžius visuomenės vadovus asmenimis, siekiančiais stiprinti teisinę ir tautinę Lietuvos valstybę ir įgyvendinti demokratinus principus, pagrįstus teise, asmens laisve, teisingumu ir visos visuomenės gerove.

2. Raginti išeiviją nepamiršti savo pilietinės pareigos ir registruotis dalyvauti Lietuvos rinkimuose.

3. Remti Lietuvos mokytojus ir A.P.P.L.E. organizacijos plačią ir kūrybingą veiklą, kadangi Lietuvos ateitis priklauso nuo dėmesio mokykloms, pagarbos mokytojams ir švietimo lygio.

4. Remti Lietuvos aukštojo mokslo studentus ir jaunus dėstytojus tose mokslo srityse, kurios tiesioginiai surištos su Lietuvos ūkiu bei valstybės poreikiais. Skiriant šių sričių stipendijas, kreipti ypatingą dėmesį buvusių tremtinių ir politinių kalinių šeimoms nariams.

5. Toliau plėsti jau sėkmingai vykdomą švietimo paramą Vilnijos krašte ir Lietuvos užribių dienų telkinuose.

6. Atkreipti ypatingą dėmesį į partizanų, tremtinių ir politinių kalinių ir jų šeimų, kurioms reikia paramos.

7. Pritarti Tautos fondo vykdomai „Gyvosios istorijos“ programai, įrašant dar gyvenančių partizanų ir buvusių Sibiro tremtinių pasisakymus apie jų

gail. seserimis. Vėliau tą patį atliko, pagelbėdami Seimo atstovui A. Račiui ir keturiems aukštiems Lietuvos policijos karininkams. Jų sūnus John kasmet vyksta Lietuvon, parengė Kryžių kalno ir kitus lietuviško gyvenimo filmus. Duktė, gail. sesuo Maureen, atliko ryšininė pareigas su įvairiomis ligoninėmis. Linda ir Frank McKenna ir toliau pasiryžę padėti Lietuvos mokslo žmonėms.

Pagal Daivą ir Vilną, L. ir F. McKenna jomis rūpinosi kaip tikri tėvai. Studentės taip pat nustebusios kaliforniečių mandagumu, domėjimusi Lietuva – visi, privčiai ar oficialiai sutikti, siūle savo paslaugas. Abi pastebėjusios, kad kiekvienoje lankytoje ligoninėje pacientai priimami draugiškai, rūpestingai ir profesionaliai. Lietuvos ligoninėse dar daug rusišku liekanų.

Abi studentės džiaugiasi suteikta galimybe pagilinti mokslo žinias ir pirmą kartą aplankyti Ameriką bei Kaliforniją.

Henrikas Kudreikis

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE



BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Palamaju įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100 Pager 312-308-6007
Fax. 312-585-3007

Apt. for sale in Kanas, Laisvės al. (658-1), 100 sq. mtrs. Recently remodeled. Attractive, suitable for home or office. \$35,000.
Phone/fax: 370-7-225-712

REAL ESTATE



RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriur FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVĖKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3200 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(312) 591-8854

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-969-2658.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, SALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deekys
Tel. 312-585-6624

BALTIA EXPRESS CO LTD.,

SIUNTINIAI BE MUITO Į LIETUVĄ
• SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
• ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
• AMERIKIETISKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ;
• MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE SIUNTINIUS PAIMSIME NEMOKAMAI;
• NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS;
PRISTATYKITE SIUNTINIUS JUMS PATOGIU ADRESU:
ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI 1-800-772-7624
NAUJAS ADRESAS
BALTIA EXPRESS CO LTD
8327 S. PULASKI
CHICAGO, IL 60652
TURIME ATSTOVUS LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS
AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSENVILLE, IL 61016

VESTUVINĖS LIETUVIŲ DAINOS

LIAUDIES DAINŲ KVARTETAS
Virš 40 dainų: gaidos, žodžiai, vertimai anglų kalba. Dainų kilmė ir audio įrašai. Knyga ir kasetė gaunama DRAUGE.
Kaina - 20 dol. Su persiuntimu - 21.50 dol.
Illinois gyv. prideda State sales tax 1.75 dol.

V. Baravykas

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS
Redagavo A. Laučka ir A. Dantaitė
Apie 30,000 žodžių ir posakių. 590 psl. Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.
Su persiuntimu 22.50
Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

IEŠKO

IEŠKOMI SKOLININKAI
Aris ir Gabrielė Medalinskai
Zinantieji prašau pranešti
Tel.: 813-360-4283

FOR SALE

DAIŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ
Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Bukio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suregavutoje aukštos kokybės VHS juostoje.
Kaina tik \$25
Čekius siūsti:
Lithuanian R. Catholic Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

LAIŠKAI

KAM TA PAGIEŽA?

Tik ką perskaiciu balandžio 4 d. „Lietuvos ryte“ pensininkės D. Petravičienės iš Naujosios Akmenės laiška ir kai kuriomis to laiško mintimis noriu pasidalinti su „Draugo“ skaitytojais.

Laiško pradžioje D. Petravičienė nepatenkinta V. Adamkaus amžiumi (jos manymu deputatai ir kiti „viršinininkai“ neturėtų būti vyresni kaip 60, blogiausiai atveju – iki 65 metų).

Siūlo paskaičiuot, kiek bus V. Adamkui metų per prezidentinius rinkimus, nepaisant to, kad jis bėgioja, sportuoja ir kol kas dar neblogoi atrodo.

Šių dienų lietuviškos didelės reikšmės teikia vyriškio grožiu. Juk ir už dabartinį prezidentą moteriškosios balsavo tik todėl kad gražus esat!

Toliau laiške gaunam pylos visi išeiviai, daugiausia pagiežos skirta mums – JAV gyvenantiems. Cituoju pažodžiui: „Dar dėl užsienio lietuvių. Niekaip nesuprantu, kodėl jie laiko save tremtiniais. Ar, bėgdami iš Lietuvos, jie tikrai manė pabėgę į užsienį gelbėti tėvynę? O gal gelbėjo tik savo kailį (gink, Dieve, už tai nesmerkiu, čia kiekvieno reikalas). Žinau, kad jiem ten, užsieniuose buvo sunku, kol susitvarkė, prisigyveno, juk doleriais nesigijo, teko ir pavargti. Bet ar galima tai lyginti su pasilikusiuju, nemažai kurių atsidūrė Sibire, vargais?!

O ar mums buvo lengva, kai eidami gulti susikraudavome ant savęs šiltus drabužius, kiek jų buvo likę po dar kartą pražūsdavo fronto, gaisrų, ir laukdavome „kelionės“ tik neturintis kur – į šiaurę ar į KGB prieglobį?

Ką tie mūsų užsienio tėvynainiai išmano apie pokario alkį, baimę, šūvis miškuose ir pamiškėse, lavonų mėtymą vidury miestelių – jie apie tai tik knygoje skaitė arba pasakojant girdėjo.

Ponai tautiečiai, jūs tikrai labai geri ir mieli, džiaugiatės, kad anūkai dar šiek tiek lietuviškai graibosi, apdailiate atvažiavę giminė doleriais. Pabėgote anais laikais su tautinėmis vėliavomis, pakovojote už mūsų ir jūsų laisvę demokratiškiausioje šalyje, už ką niekas jūsų nei „tūmon“ sodino, nei trėmė.

Neneigiu, reikėjo ir to, atėiu, padėjo. Bet kažkodėl, kad ir labai pasilgote savo tėvynės, mažokai jūsų rengiasi grįžti namo ir dalytis su mumis vargais ir rūpestiais.

O grįžti į Tėvynę vien daryti politinę karjerą ar taikytis į prezidentus bei mokyti mus, kaip gyventi, kuria koja – kaire ar dešine žygiuoti – ačiū, nešalkite be reikalo, Floridoj šilčiau.

Tada, mano nuomone, užteks kandidatų į Seimą, į prezidentus ir iš saviškių, žinoma, griežtai ribojant jų amžių.

Po tokių išvedžiojimų didelių komentarų nereikia. Kiek pagiežos ir neapykantos ant mūsų galvų išlieja lietuvi pensininkė. Nesuprantu, kodėl lyg ir nežino, kad bolševizmo skoni, KGB rūšius ir trėmimus į Sibirą mūsų tauta pažino per pirmąją Sovietų okupaciją 1940-1941 metais.

Todėl D. Petravičienė turėtų žinot, kodėl ir nuo ko daug žmonių traukėsi į Vakarų, ir nežinia.

Laiško rašytoja nesitraukė ir išliko, o kiek pasiliko ir buvo sužaloti ar sunaikinti baisioji ir nelygioji kovoj. Apie tą pasipriešinimą dabartinę Lietuvą nemadinga kalbėti, kaip ir apie išeivių pastangas Lietuvai laisvinti. Visą dabar Petravičienė vadina „pabėgiojimu su tautinėmis vėliavomis“.

Nesutinku dar, kad nėra norintų grįžti į tėvynę. Yra ir buvo, bet turėjo grįžti atgal į JAV, nes tėvų ir protėvių žemė (į savo žemę net pretenzijų nereikė) pasijuto neesą saviškiai.

Emilija J. Valantinienė
Chicago, IL

zidentus bei mokyti mus, kaip gyventi, kuria koja – kaire ar dešine žygiuoti – ačiū, nešalkite be reikalo, Floridoj šilčiau.

Tada, mano nuomone, užteks kandidatų į Seimą, į prezidentus ir iš saviškių, žinoma, griežtai ribojant jų amžių.

Po tokių išvedžiojimų didelių komentarų nereikia. Kiek pagiežos ir neapykantos ant mūsų galvų išlieja lietuvi pensininkė. Nesuprantu, kodėl lyg ir nežino, kad bolševizmo skoni, KGB rūšius ir trėmimus į Sibirą mūsų tauta pažino per pirmąją Sovietų okupaciją 1940-1941 metais.

Todėl D. Petravičienė turėtų žinot, kodėl ir nuo ko daug žmonių traukėsi į Vakarų, ir nežinia.

Laiško rašytoja nesitraukė ir išliko, o kiek pasiliko ir buvo sužaloti ar sunaikinti baisioji ir nelygioji kovoj. Apie tą pasipriešinimą dabartinę Lietuvą nemadinga kalbėti, kaip ir apie išeivių pastangas Lietuvai laisvinti. Visą dabar Petravičienė vadina „pabėgiojimu su tautinėmis vėliavomis“.

Nesutinku dar, kad nėra norintų grįžti į tėvynę. Yra ir buvo, bet turėjo grįžti atgal į JAV, nes tėvų ir protėvių žemė (į savo žemę net pretenzijų nereikė) pasijuto neesą saviškiai.

Emilija J. Valantinienė
Chicago, IL

AUKOS DARBAS IR JO ĮVERTINIMAS

Visuomeniniame darbe neretai vienas kitas asmuo išryškėja savo sugebėjimais ir krikščionišku bendravimu su kitais dirbančiais. Vienas tokių asmenų, lietuviškoje veikloje, parodęs daug savo našaus darbo rezultatų mūsų bendruomeniniame gyvenime yra Marija Remienė, buvusi Lietuvos fondo Tarybos pirmininkė.

Paskutiniame LF narių metiniame susiavime kovo 30 d. buvo renkama nauja Taryba iš 6 buvusių Tarybos narių, sutinkusių kandidatuoti, pridėjus naują kandidatą iš salėje esančių LF narių, susidarė 7. Balsuojant už 6 kandidatus, Marija Remienė, nepakankamai gavusi balsų, į išrinktųjų skaičių nepateko. Nors balsavimas vyko slaptai, demokratiškai, bet tokiais rezultatais LF suvažiavimo nariai buvo labai nustebinti. Po 22 metų reikšmingo darbo stambioje institucijoje LF Taryba, mano galva, turėjo pristatyti visuomenei Marijos Remienės darbo įnašą, apgailestauti, netekus tokio didelio potencialo narės Taryboje, ir viešai padėkoti už LF veikloje atiduotą labai didelę darbo duoklę.

Š.m. gegužės 4 d. „Drauge“, pati M.R. aprašė savo atliktų darbų apžvalgą. Perskaičius matai, kad tik gilus pareigos jausmas ir stiprus įsitikinimas dirbamo darbo nauda, (neapmo-

gimo darbu) mūsų lietuviškajam gyvenimui, ją labai išryškino.

Taip atiduodant savo laiką ir darbą, neskaitant nei finansinių išlaidų, nei sveikatai nepadedančių darbo įtampų, netikėtai ir nelaukta š.m. balandžio mėn., Marijai Remienei atėjo didelis įvertinimas Katalikų Bažnyčioje – popiežius Jonas Paulius II apdovanojo ją žymeniu „Pro Ecclesia et Pontifice“ (Už Bažnyčią ir popiežių). Tai krikščioniškos veiklos įvertinimas. Be išpareigojimų LF ji dalyvavo ir dalyvauja daugelyje kitų katalikiškų organizacijų darbuose. Toks įvertinimas krikščioniui – katalikui yra pats reikšmingiausias.

Sveikiname ir šį asmeninį Marijos Remienės džiaugsmą išgyvename kartu.

Jadvyga Damušienė
Lockport, IL

gramomis.

Tad nenusitokime beldęsi. Lietuviškai patarlė sako: „Girdžanti asis pirmiausiai bus patepta“.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

KEIČIASI LAIKAI

Praeitą mėnesį dargi teigiau „nesikeičia laikai“, gal todėl, kad turu silpnębę žiūrėti beveik viską iš abiejų pusių. Dar taip nesenaš lyrybiniais laikais mes, užsienio lietuviai, dėjome galvas dėl to laiku neapčiuopiamos, neraliai įsivaizduotos, brazdžioniškos Lietuvos. Ieškojom amerikiečių draugų mums padėti.

Dabar, kai mūsų įnašas galėtų ir turėtų būti konkretus, pasitraukia iš rikiuotės ne vienas po kito dėl visokių priežasčių, įskaitant ir tokių kaip kantrybės stokos, užgauti ambicijų ir t.t. Priėjom prie to nelietuviai želėjosi Lietuvos šviesesne ateitimi ir, matydami mūsų apatiją laisvos, bet tarybinų laikų palikimo slegiančios Lietuvos atvyglio, pamokslauja mums, kaip neprarasti galvų ir atgauti jėgas, padėti Lietuvai greičiau atsistoti ant kojų. Toks susidarė išpūdis iš dr. Paul Goble ir ambasadoriaus James Swihart kalbų. Džiugu juos girdėti taip kalbant, bet man yra ir graudu, kad mums tų kalbų reikia ir kad švietimtaučiai mus turi mokyti to, kas turėtų mūsų kraujyje sruventi nuo prigimties.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

KODĖL NESIŽEGNOJO

Juozas Žygas, gegužės 10 d. laidoje aprašydamas JAV ambasadoriaus Lietuvai James W. Swihart pagerbimo pokylių, įvykusį gegužės 4 d. Čikagoje, nusišaipė, kad, girdi, kažkuris pareigūnas iš Lietuvos „nemokejo persižegnoti“. O gal jis nebuvo net katalikas? (Mes esame būtinais įsitikinę, kad visi lietuviai turi būti tik katalikai ir dar karštai tikintys.) Apskritai, daug kas po invokacijos nesžižegnoja, nes tai nebūtina maldą tikraja to žodžio prasme, kai salėje yra įvairių tikybų atstovų, kartais ir invokaciją kalbantis kunigas nepersižegnoja. Teko būti renginiuose, kur invokaciją atliko evangelikų liuteronų vyskupas Hansas Dumpys – ar turime įsakyti ir jam žegnotis?

Atrodo, kad korespondentas šį kartą panorėjo būti „šventesnis už poną Dievą“.

Man užkliuvo ir kita J. Žygo užuomina, kad Marija Remienė atidarė anglų kalbą. O kaip kitaip? Juk nemažai svečių –

A.A. DR. KAZYS PEMKUS

Žmogus išvysta pasaulį vienas, jis vienas iškeliauja į amžinybę. Mes kiekvienas kada nors, vienu vieni, atsisotisme Viešpaties akivaizdoje.

Dr. Kazys Pemkus mirė 1996 m. balandžio 15 d. Jis gimęs 1920 m. birželio 24 d. Žemaitijoje, Rukių kaime, Mosėdžio valsčiuje, Kretingos apskrityje. Gimnaziją baigė Skuode, medicinos studijas pradėjo Kaune ir baigė Tuebingene, Vokietijoje. Savo medicinos-pediatrikos praktiką vedė Elgin, IL.

1958 m. sukūrė šeimą su a.a. Irena Lozaityte, išaugino, išmokslino lietuvišką šeimą. Gimnazijoje buvo aktyvus ateitininkas, mėgo literatūrą, parašė kelias noveles, rašė daug straipsnių išeivijos ir Lietuvos spaudoje. Amerikoje buvo Ateitininkų Federacijos vadu, „Gajos“ korporacijos pirmininku. Redagavo „Gajos aidą“, „Medicina“ pradėjo rinkti medžiagą „Gajos“ korporacijos istorijai.

Dr. Kazys Pemkus įsiamžino gramomis.

Tad nenusitokime beldęsi. Lietuviškai patarlė sako: „Girdžanti asis pirmiausiai bus patepta“.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

KEIČIASI LAIKAI

Praeitą mėnesį dargi teigiau „nesikeičia laikai“, gal todėl, kad turu silpnębę žiūrėti beveik viską iš abiejų pusių. Dar taip nesenaš lyrybiniais laikais mes, užsienio lietuviai, dėjome galvas dėl to laiku neapčiuopiamos, neraliai įsivaizduotos, brazdžioniškos Lietuvos. Ieškojom amerikiečių draugų mums padėti.

Dabar, kai mūsų įnašas galėtų ir turėtų būti konkretus, pasitraukia iš rikiuotės ne vienas po kito dėl visokių priežasčių, įskaitant ir tokių kaip kantrybės stokos, užgauti ambicijų ir t.t. Priėjom prie to nelietuviai želėjosi Lietuvos šviesesne ateitimi ir, matydami mūsų apatiją laisvos, bet tarybinų laikų palikimo slegiančios Lietuvos atvyglio, pamokslauja mums, kaip neprarasti galvų ir atgauti jėgas, padėti Lietuvai greičiau atsistoti ant kojų. Toks susidarė išpūdis iš dr. Paul Goble ir ambasadoriaus James Swihart kalbų. Džiugu juos girdėti taip kalbant, bet man yra ir graudu, kad mums tų kalbų reikia ir kad švietimtaučiai mus turi mokyti to, kas turėtų mūsų kraujyje sruventi nuo prigimties.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

KODĖL NESIŽEGNOJO

Juozas Žygas, gegužės 10 d. laidoje aprašydamas JAV ambasadoriaus Lietuvai James W. Swihart pagerbimo pokylių, įvykusį gegužės 4 d. Čikagoje, nusišaipė, kad, girdi, kažkuris pareigūnas iš Lietuvos „nemokejo persižegnoti“. O gal jis nebuvo net katalikas? (Mes esame būtinais įsitikinę, kad visi lietuviai turi būti tik katalikai ir dar karštai tikintys.) Apskritai, daug kas po invokacijos nesžižegnoja, nes tai nebūtina maldą tikraja to žodžio prasme, kai salėje yra įvairių tikybų atstovų, kartais ir invokaciją kalbantis kunigas nepersižegnoja. Teko būti renginiuose, kur invokaciją atliko evangelikų liuteronų vyskupas Hansas Dumpys – ar turime įsakyti ir jam žegnotis?

Atrodo, kad korespondentas šį kartą panorėjo būti „šventesnis už poną Dievą“.

Man užkliuvo ir kita J. Žygo užuomina, kad Marija Remienė atidarė anglų kalbą. O kaip kitaip? Juk nemažai svečių –



Kazys Pemkus

šiam gyvenime. Per 20 metų, rinkdamas įvairių lietuvišką literatūrą ir apie Lietuvą spaudą įvairiomis kalbomis, jis paaukojo visas atostogas ir laisvalaikį nuo medicinos praktikos savo dideliai bibliotekos kolekcijai. Be laisvalaikio, dr. Pemkus aukojo tūkstančius dolerių, kad jo archyvas taptų įvairus, skaitlingas, įdomus, turtingas. Ten randasi knygos iš 17, 18 ir 19 šimtmečio, ten randasi mūsų tautos didžiųjų valstybininkų, veikėjų, rašytojų asmeninės bibliotekos, laišakai, straipsniai. Ten randasi įvairiausia spauda, pradedant patriotine ir baigiant komunistine iš praeito ir šio šimtmečio.

Dr. Kazys Pemkus, sirgdamas sunkia vėžio liga ir jausdamas savo gyvenimo pabaigą, anksti 1995 metų pavasarį apsisprendė savo biblioteką persiųsti jaunam Klaipėdos universitetui. Pereitais metais dr. Pemkus 25-kių tonų biblioteka buvo išsiųsta ir pasiekė Klaipėdos universitetą. Universiteto rektorius prof. Stasys Vaitekūnas ir bibliotekos direktorė Janina Pliuėnė rašė dr. Pemkui keletą kartų, dėkodami už neįkainojamą knygų ir spausdinių turtą jaunam universitetui, tikėdamiesi, kad jis asmeniškai dar atsilankys.

Dr. Pemkui buvo skaudu atsisukti su savo numylėtu archyvu, bet taip pat jis buvo laimingas, kad jo literatūrinis turtas tarnaus mūsų tėvynėi.

Paskutinį kartą mudu su žmona Ale dr. Kazi aplankėme Elgin „nursing home“ vieną dieną prieš jo mirtį. Jis buvo dėkingas visiems, kurie jį lankė, prisiminė gėleimis, laiškais, telefonu pasikalbėjimais. Jo paskutinis noras buvo ramiai numirti. Jis buvo dėkingas Dievui, kad turėjo stiprų tikėjimą ir su patikėjimu laukė patirti Jo gailėtingumą ir išvysti Jo didybę. Jis pareiškė, kad be tvirto tikėjimo jis nebūtų galėjęs pernešti sunkią paskutinį metų vėžio ligą.

Velionis buvo pašarvotas Petkaus Marquette laidojimo namuose Čikagoje, atsisveikinimas įvyko balandžio 18 d. Jį pravedė gimnazijos draugas dr. Antanas Razma. Jis išreiškė gilią užuojautą dukroms: dr. Ramintai Mastienei ir žentui dr. Linui, Gajai Blūdzjuvienei, žentui Petriui su anūkais – Dadija ir Pūlium, Nidai Jele-

kaip suprata iš aprašymo, nes pati nebuvau – ir tas, kurio garbei pokylis ruoštas, buvo amerikiečiai. Ar jiems rengėjai turėjo išdalinti lietuvių-anglų kalbos žodynėlius, kad suprastų, ką sako pranešėjai? Manau, kad mes šiame krašte jau šiek tiek susigraibome angliškai, tai niekam išskyrus korespondentui) anglų kalba neužkliuvo.

Mėta Judickienė
Chicago, IL

• 1984 m. gegužės 23 d. tuoliais JAV Sveikatos apsaugos ministras („Surgeon General“) C. Everett Koop pranešė, kad nerūkantys gali susirgti pavojingomis plaučių ligomis, jeigu jie gyvena su rūkančiais.

niauskienei su žentu dr. Raimondu, sūnui Arūnui Pemkui, seserei Reginai Ostienei su vyru adv. Algirdu ir jų vaikais, seserei Aldonai Underienei su vyru Bronium ir jų vaikais, visiems giminėms ir draugams.

Religines apeigas pravedė ir tarė turiningą žodį kun. Juozas Vaišnys.

Ateitininkijos vardu kalbėjo dr. Petras Kisielius, išskeldamas kolegos Kazio Pemkaus stiprų charakterį, gilų tikėjimą, pasišventusį patriotą, principingą vadovą ateitininkijos ir lietuviškos darbuose. „Gajos“ korporacijos ir lietuvių gydytojų vardu kalbėjo „Medicinos“ redaktorius dr. Vacys Šaulys, pabrėždamas mirusiojo sąžiningumą savo profesijoje, sumanumą redaguojant „Medicina“, „Gajos aidą“ ir renkant medžiagą „Gajos“ istorijai. Už Lietuvos laisvę kovotojų vardu žodį tarė diplomatas inž. Pilypas Narutis, išvardinadamas jo patriotiškų veiksmus prieš pirmąją rusų-so-

viėtų okupaciją.

Atsisveikinimas užbaigtas jautriu sūnaus Arūno žodžiu ir giesme „Marija, Marija“.

Laidotuvės įvyko balandžio 19 d. Švenčiausios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Čikagoje, Šv. Mišias atnašavo kun. Juozas Vaišnys. Po Mišių buvo palydėtas didelės palydos į Šv. Kazimiero kapines.

Prie kapo katalikiškas apeigas atliko kun. J. Vaišnys. Po to sugiedoti Ateitininkų ir Lietuvos himnai.

Grabnešiai buvo dr. Pemkaus giminės ir draugai: Arūnas Pemkus, Ramūnas Underys, Ranis Ostis, dr. Petras Rasutis, Pilypas Narutis ir dr. Antanas Razma.

A. a. dr. Kazio Pemkaus vaikais visus laidotuvė dalyviams pakvietė pietums. Šeimos vardu Arūnas Pemkus visiems dėkojo už palydėjimą tėvo paskutinėje žemiškoje kelionėje.

Dr. Antanas Razma

Mirus brangiai Mamytei
A.†A.
ONAI PETKUTEI
DAMBRAUSKIENEI,
reikiame nuoširdžią užuojautą jos dukrai, „Saulutės“ narei, GENEI MIKIENEI, jos šeimai ir kitiems artimiesiems.
„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis

Žymiam PLPAS Karo Mokyklos kolegai ir mielam draugui,
A.†A.
VACIUI NUMGAUDUI
užbaugiam šios žemės kelionę, jo žmonai OLGAI, dukrelei ŽIVILEI ir kitiems giminėms, reiškiu savo nuoširdžiausią užuojautą.
Aleksandras Atutis

A.†A.
VACIUI NUMGAUDUI
mirus, jo žmonai OLGAI ir dukroms su šeimomis reiškiame nuoširdžią užuojautą.
Jonas ir Lydia Perkūnai ir šeima

A.†A.
ALGIMANTUI PRASAUSKUI
mirus, žmonai skautininkei BIRUTEI, dukterims DANUTEI ir LAIMAI, sūnui DARIUI ir jų šeimoms bei giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą.
Los Angeles Skautininkų Skautininkų „Ramovė“

A.†A.
BRONIUI RACEVIČIUI
mirus, jo žmonai JANINAI, dukrą IRENĄ su vyru KESTUČIU ir visus artimuosius labai užjaučiame ir kartu liūdime.
Algirdas ir Janė, Saulius ir Vytautas su šeimomis, Liudas ir Irena Kirka

A.†A.
BRONIUI RACEVIČIUI
mirus, jo žmonai JANINAI, dukroms ir jų šeimoms bei sūnui ANDRIUI reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.
Čikagos Lietuvių golfo klubas

TRANSPAK
Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Pinigai pervedami doleriais. Sutvarkomi palikimai.
Skubiems siuntiniams AIR CARGO.
Komerčinės siuntos pagal susitarimą. Dokumentus, įgaliojimus notarizuojame veltui.
MAISTO SIUNTINIAI.
Du patys populiariausi - už \$39.- ir \$98.-
\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukškinti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. **TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, gegužės 15 d., trečiadienį, 2 val. p.p., bus Motinos dienos paminėjimas. Meninė programą atliks dainininkė Gitana Snapkauskaitė, prisidės ir vyresniųjų centro meninės pajegos. Su giedria nuotaika, muzika ir daina, su pirmaisiais pavasario žiedais pasveikinsime mamytės, močiutės, promociutes. Bus ir bendri pietūs. Visi maloniai kviečiami, visi laukiami. Atvykite!

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos 24-tasis seimas, globojamas Čikagos skyriaus, vyks rugpjūčio 30-31 ir rugsėjo 1 d. Čikagoje. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus patalpose, 6500 S. Pulaski Rd., Sąjungos nariai prašomi pasizymėti tą datą ir ruošti seime dalyvauti.

Susirinkimas Marquette Parko apylinkės apsaugos reikalais – „Public meeting“, šaukiamas ketvirtadienį, gegužės 16 d., 7 val. vak., Tarkington Park mokyklos patalpose, 3344 W. 71st Str., Chicago. Visi Marquette Parko apylinkės gyventojai, ypač gyvenantieji tarp Kedzie Ave ir Bell, tarp 67-tos ir 74-tos gatvės, kviečiami tamsi susirinkime dalyvauti.

Ketvirtadienį, gegužės 16 d., yra Kristaus Dangun Žengimo šventė, Šeštinės. Visi katalikai tą dieną turi dalyvauti šv. Mišių aukoje. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šią pareigą tikintieji gali atlikti iš vakaro – trečiadienį, 7 val. vak. anglų kalba, o ketvirtadienį 7 val. ir 9 val. r. bei 7 val. vak. lietuvių kalba.



Akt. Audre Budryte (kairėje) ir dail. Rasa Sutkutė, kurios kūrinių paroda atidaryta Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre balandžio 26 d. Audre parodos atidarymo metu kalbėjo apie dail. Sutkutės kūrybą.

Nuotr. Jono Tamulaičio

x „Kauno mažųjų gyvulių liginė“ – pagalba ne tik gyvuliams, bet ir žmonių sveikatai. „Lithuanian Mercy Lift“ talka Lietuvoje gyvenantiems. „Vaikų vilties“ pagalba Lietuvos vaikams atvežant juos į JAV-bes gydymui, tai temos kurias aptars dr. Leonas Kriaučiūnas, Jurgis Lendraitis ir Marija Kriaučiūnienė. „Saulutės Atviro žodžio forumė“, penktadienį, geg. 17 d., 7:30 val. vak. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Įėjimas iš apatinės mašinos pastatymo aikštelės. Visi kviečiami į įdomią vakaronę.

(sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengimas ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.

Dėmesio marčioms! Ar jūsų vyras kartais nostalgikai pašneka apie savo mamos gamintus lietuviškus valgius, o jums tai sudaro nemažai sunkumų, nors norėtumėte virti taip, kaip vyro mama? Atsakymas paprastas, nes į pagalbą ateina Pasaulio lietuvių renginių komiteto šeiminkės, turinčios daug patirtimo – beveik kas sekmadienį skaniai pamaitinančios gausybę svečių PLC. Jos paruošė knygą „Skaniai valgomie“ lietuvių ir anglų kalba. Išsigiję šią knygą, nustebinsite ne tik savo vyrą, bet ir jo mamą! Knygą šiuo metu tegalima išsigyti tik Pasaulio lietuvių centre, Le-monte.

Š. Amerikos Lietuvių metinės Ledo ritulio pirmenybių rungtynės šį šeštadienį, gegužės 18 d., vyks Orland Parko „Ice Arena“, 10701 West 159 St., Orland Park, IL. Pirmenybėse dalyvaus Čikagos „Gintaro“, Hamiltono „Kovo“ ir Toronto „Jungties“ komandos. Kvalifikacinis ratas prasidės šeštadienį 9:30 v.r. ir tęsis iki 1:30 v.p.p. Finalinės rungtynės vyks 3 v.p.p. Šių pirmenybių organizatorius ir pravedėjas – Albertas Tuskenis, tel. 312-476-8630. Visuomenė, o ypač Ledo ritulio mėgėjai kviečiami.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos narių susirinkimas bus gegužės 17 d., penktadienį, 6:30 val. vak., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Susirinkime dalyvaus miesto atstovai ir padarys pranešimus, taip pat bus svarstomi svarbūs organizaciniai reikalai. Nariai ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti. Po susirinkimo – kavutė.

Dienos išvyką į Brookfield zoologijos sodą ruošia vyresniųjų lietuvių centras gegužės 17 d., penktadienį. Pasižingsime žvėreliais, paukščiais ir gyvulėliais, sulaukusiais pavasario. Pavaikšiosime žaliuojančiame ir žydintame sode, tuo išblaškydami visas žiemos liekanas. Išvykstama nuo „Seklyčio“ autobusu 10 val. r., grįšime 5 val. popiet. Reikia registruotis asmeniškai „Seklyčioje“ arba telefonu (312) 476-2655.

Lietuvių fondo spaudos komisijai anksčiau labai sėkmingai ir efektyviai pirmininkavo ir joje dirbo buvęs LF tarybų ir valdybų narys Antanas Juodvalkis. Jam iš LF vadovybių ir „pensiją“ išėjus, komisijos veikla keletą metų sumažėjo. Šių metų pradžioje buvo sudaryta nauja komisija ir į ją paskirti LF tarybos nariai dr. Kazys Ambrozaitis (su 33 metų LF tarybos darbo patirtimi), komisijos pirmininkas Vytautas Kamantas (su 25 metų LF tarybos darbo patirtimi) ir jauniausia LF tarybos narė Ramona Steponavičiūtė (su 6 metų LF tarybos darbo patirtimi), šiais metais LF suvažiavime trečią kartą perrinkta į LF tarybą, turinti pareigas ir LF valdyboje. Ji yra baigusi universitetą bakaluro laipsniu ir dabar siekia magistro laipsnio žurnalistikos srityje. Komisija stengiasi informuoti spaudą ir radiją apie LF tarybos darbus ir talkinti LF valdybai, kurioje visą LF informaciją tvarko Juozas Končius.

x „Vietoje gėlių a.a. Vacio Numgaudo laidotuvėse skiriu \$50 Lietuvos Našlaičių globos“ komitetui, o a.a. Vacio Numgaudo žmoną ir artimuosius nuosirdžiai užjauciu“, – rašo V. Šmulkštys. Reiškiamė užuojautą velionio artimiesiems, ir dekojame aukotojui! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

(sk)

x A.a. Marijonos Parakininkienės mirties pranešime, „Draugas“, gegužės 7 d., klaidingai pažymėta giminytė: Ona Jagminienė ne svainė, bet velionės sesuo. Už klaidą šeima atsiprašo.

SKELBIAMAS RELIGINIS KONKURSAS

Prel. Juozas Prunskis, kaip praityje, šiais – 1996 – vel skiria 4,250 dol. premija (ar premijas) religiniam konkursui, pavadinant „Krikščionybės idealų ugdymas“. Konkurso sąlygos yra šios:

1. Projektas – Krikščioniškų idealų ugdymas kasdienybėje. Praktiška programa ar seminaras, ar stovykla, skirta katekizmui (religija), etikos dėstytojams, jaunimo vadovams, jaunuoms šeimoms.

Konkurso komisijai reikia atsiųsti: a. programos turinį; b. pravedėjų vardus, pavardes, kvalifikacijas, patirtis; c. finansinę sąmatą; d. programai įvykus, dalyvių raštišką apklausą, kaip įvertino programą.

2. Veikalas – Krikščioniškas gyvenimas kasdienybėje. Praktiškas vadovas – 2 metų programa, besiruošiantiems Sutvirtinimo sakramentui. Turinyje turėtų būti šie skyriai: a. jaunųjų maldos būdai – asmeninė, liturginė, Šv. Raštas, peržvalga savo santykio su Dievu ir artimu, sakramentu ir t.t.; b. pagalba artimui, tarnavimas, parapijinė veikla; c. krikščioniškos vertybės šeimoje, mokykloje, veikloje, draugų tarpe ir t.t.; d. savaitgalio rekolekcinė programa ar programos.

Projektas ar veikalas pasirašomas slapyvardžiu. Atskirame užklijuotame vokeri įrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas bei telefonas. Konkurso medžiaga siųsti iki 1996 m. spalio 1 d. šiuo adresu: Sisters of the Immaculate Conception, Religinis konkursas, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260.

Dienos išvyką į Brookfield zoologijos sodą ruošia vyresniųjų lietuvių centras gegužės 17 d., penktadienį. Pasižingsime žvėreliais, paukščiais ir gyvulėliais, sulaukusiais pavasario. Pavaikšiosime žaliuojančiame ir žydintame sode, tuo išblaškydami visas žiemos liekanas. Išvykstama nuo „Seklyčio“ autobusu 10 val. r., grįšime 5 val. popiet. Reikia registruotis asmeniškai „Seklyčioje“ arba telefonu (312) 476-2655.

Lietuvių fondo spaudos komisijai anksčiau labai sėkmingai ir efektyviai pirmininkavo ir joje dirbo buvęs LF tarybų ir valdybų narys Antanas Juodvalkis. Jam iš LF vadovybių ir „pensiją“ išėjus, komisijos veikla keletą metų sumažėjo. Šių metų pradžioje buvo sudaryta nauja komisija ir į ją paskirti LF tarybos nariai dr. Kazys Ambrozaitis (su 33 metų LF tarybos darbo patirtimi), komisijos pirmininkas Vytautas Kamantas (su 25 metų LF tarybos darbo patirtimi) ir jauniausia LF tarybos narė Ramona Steponavičiūtė (su 6 metų LF tarybos darbo patirtimi), šiais metais LF suvažiavime trečią kartą perrinkta į LF tarybą, turinti pareigas ir LF valdyboje. Ji yra baigusi universitetą bakaluro laipsniu ir dabar siekia magistro laipsnio žurnalistikos srityje. Komisija stengiasi informuoti spaudą ir radiją apie LF tarybos darbus ir talkinti LF valdybai, kurioje visą LF informaciją tvarko Juozas Končius.

Tautos fondo valdyba gailisi, kad paduotame „Drauge“ spausdinti TF aukotojų sąrašą buvo praleista Sofijos ir Stasio Dziugų pavardė – jie nuo 1994 m. sausio 1 d. Tautos fondui paaukojo 325 dol. Tautos fondas S. ir S. Dziugų už klaidą atsiprašo.

Valdas Adamkus, Vaclovas Kleiza, dr. Petras Kisielius, Šarūnas Marčiulionis, Bronius Nainys, Regina Narušienė, Arvydas Sabonis, Audrius Šileika, mūsų visuomenės veikėjai, sporto darbuotojai ir pasižymėję sportininkai, sudaro 46-jų Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių garbės komitetą. Svarbiausia šių žaidynių dalis – krepšinio varžybos bus pravaistos gegužės 17-18 d. Wheaton, IL.

Lietuvos vėty 112 kuopos susirinkimas vyks gegužės 21 d., antradienį, 7 val. vak. (atkreipkite dėmesį į laiko pakeitimą) Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Kadangi šiame susirinkime numatomos parapijos aikštės ir bažnyčios bei salės artumo „apšvietimo ceremonijos“, atjėdamas planuotas tartų knygų išpardavimas. Visi kviečiami 7 val. vak. susirinkti į parapijos salę, pasisvečiuoti ir pasivaizinti kavute, o po to visi eisime į aikštę, kur bus atliktos šviesų uždegimo apeigos. Susirinkimas vyks po 4 val. Valdyba primena, kad nariai atsiėstų į susirinkimą buteliukus aspirinų ir vitaminų, kurie bus pasiūti į Lietuvą. Persiųš Šv. Kazimiero seselės.

Valdas Adamkus, Vaclovas Kleiza, dr. Petras Kisielius, Šarūnas Marčiulionis, Bronius Nainys, Regina Narušienė, Arvydas Sabonis, Audrius Šileika, mūsų visuomenės veikėjai, sporto darbuotojai ir pasižymėję sportininkai, sudaro 46-jų Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių garbės komitetą. Svarbiausia šių žaidynių dalis – krepšinio varžybos bus pravaistos gegužės 17-18 d. Wheaton, IL.

Valdas Adamkus, Vaclovas Kleiza, dr. Petras Kisielius, Šarūnas Marčiulionis, Bronius Nainys, Regina Narušienė, Arvydas Sabonis, Audrius Šileika, mūsų visuomenės veikėjai, sporto darbuotojai ir pasižymėję sportininkai, sudaro 46-jų Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių garbės komitetą. Svarbiausia šių žaidynių dalis – krepšinio varžybos bus pravaistos gegužės 17-18 d. Wheaton, IL.

(sk)

NUOSTABUS KONCERTAS

Nors žinome, kad nuo 1991 metų Čikagoje gyvena iš Lietuvos atvykęs grafo Zubovo vaikaitis ir Konstantino Čiurlionio provaikaitis pianistas Rokas Zubovas, tačiau retai būna progų klausytis jo koncertų. Dėstydamas dabar Saint Xavier universitete Čikagoje, prieš tai ruošdamas magistro laipsnį De Paul universitete ir Šveicarijoje, pats buvo pasinėres į muzikos gelmes, tik retkarčiais „iškildamas į paviršius“ su retais koncertais.

Maloni proga gerėtis jo talentu stebėtis jo muzikine atmintimi ir atlikimu buvo š.m. gegužės 10 dieną The Beautiful Sound, Inc. muzikos studijoje, talpnančioje mažiau šimto klausytojų. Jo muzikinio talento vertinimas priklausė muzikams. Eiliniam klausytojui atrodė, kad Roko Zubovo recitalo akordai jį ir klausytojus pakėlė aukštai ir muzikinę beribę, nebevorint nusileisti į žemę.

Recitalyje jis atliko Beethoveno-Sonata op. 26, A flat Major; Šopeno-Etudes op. 25 ir Rachmaninovo-Sonata op. 36 B flat Minor. Už puikų atlikimą klausytojai, kurių tarpe buvo tik dalis lietuvių, jam nepagailejo plojimū. Jei recitalio būtų klausėsis jo profesorius Lietuvos muzikos akademijoje – Vytautas Landsbergis, tikriausiai būtų parašęs penketuką.

– Kada klausysimės jūsų koncerto? – užklausiaus recitalyje buvusią pianistę Sonata Zubovienę.

– Tikriausiai rugpjūčio mėnesį.

– Kodėl pasirenkat šią mažytę studiją?

– Nors ji ir mažytė klausytojams, bet labai plati ryšiais su muzikos pasauliu Amerikoje. Per ją gauname studentus ir mūsų privačiai piano studijai. Atsiranda naujos galimybės ir kontaktai su ja bendraujant.

Zinant, kad Sonata, kaip ir jos vyras Rokas yra aukštai iškilusi muzikos pasaulyje, belieka laukti jos recitalio rugpjūčio mėnesį.

Bronius Juodelis

Lietuvos vėty 112 kuopos susirinkimas vyks gegužės 21 d., antradienį, 7 val. vak. (atkreipkite dėmesį į laiko pakeitimą) Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Kadangi šiame susirinkime numatomos parapijos aikštės ir bažnyčios bei salės artumo „apšvietimo ceremonijos“, atjėdamas planuotas tartų knygų išpardavimas. Visi kviečiami 7 val. vak. susirinkti į parapijos salę, pasisvečiuoti ir pasivaizinti kavute, o po to visi eisime į aikštę, kur bus atliktos šviesų uždegimo apeigos. Susirinkimas vyks po 4 val. Valdyba primena, kad nariai atsiėstų į susirinkimą buteliukus aspirinų ir vitaminų, kurie bus pasiūti į Lietuvą. Persiųš Šv. Kazimiero seselės.

Tautos fondo valdyba gailisi, kad paduotame „Drauge“ spausdinti TF aukotojų sąrašą buvo praleista Sofijos ir Stasio Dziugų pavardė – jie nuo 1994 m. sausio 1 d. Tautos fondui paaukojo 325 dol. Tautos fondas S. ir S. Dziugų už klaidą atsiprašo.

Valdas Adamkus, Vaclovas Kleiza, dr. Petras Kisielius, Šarūnas Marčiulionis, Bronius Nainys, Regina Narušienė, Arvydas Sabonis, Audrius Šileika, mūsų visuomenės veikėjai, sporto darbuotojai ir pasižymėję sportininkai, sudaro 46-jų Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių garbės komitetą. Svarbiausia šių žaidynių dalis – krepšinio varžybos bus pravaistos gegužės 17-18 d. Wheaton, IL.



Po Lietuvių katalikų spaudos draugijos susirinkimo t. marijonų vienuolyne, iš kairės: draugijos prez. dr. Antanas Razma, marijonų provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC, ir draugijos vykdomosios valdybos pirm. Jonas Vaznelis.

Nuotr. dr. Kazio Ambrozaičio

LIETUVOS EKONOMIKA

Penktadienį, balandžio 26 d. „Saulutės“, „Atviro žodžio forumo“, Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje pirmas prelegentas buvo Antanas Grina, kuris kalbėjo apie ekonomiką šiandieninėje Lietuvoje.

Bendras Lietuvos vidaus produktas smuko: 1990 m. buvo 100%, 1991 m. nusmuko iki 87%, 1992 m. – 38%, 1993 m. – 32%, 1994 m. – 32%, 1995 m. – 33%.

Latvijų produkto kursas – 1990 m. buvo 100% apyvarta, 1991 m. – 89%, 1992 m. – 58%, 1993 m. – 45%, 1994 m. – 50%.

Estijos produkto kursas – 1990 m. buvo 100%, 1991 m. – 92%, 1992 m. – 72%, 1993 m. – 69%, 1994 m. – 71%, 1995 m. – apie 75%. Ši statistika nuste-bina, nes buvusios Sovietų Sąjungos šalys išgyvena didelį ekonominės santvarkos keitimosi pereinamąjį laikotarpį.

Visose tose šalyse bendra produkcijos apyvarta, vidaus produktas yra kritęs.

Lietuvoje nuo 1990 m. iki 1994 m. kainos išaugo 250 kartų. Mažiausias kainų augimas buvo 1992 m., prieš įvedant vietinį pinigą – taloną. Buvo didelė rublinė emisija, vyriausybės sprendimu buvo keliamos kainos, pasipriešinant prieš rublinę infliaciją. Dėl kuro ir energijos kainų pakėlimo infliacija šoko nepaprastai aukštai, daugiau kaip 1,000% per metus. Įvedus litą, infliacija buvo sumažinta. 1993 m. liepos mėnesį infliacijos lygis buvo kritęs žemiau vieno procento per mėnesį. Tačiau po to, prasidėjus problemoms su Centriniais banku, atleidis R. Visokavičius

Š. Amerikos Lietuvių 46-sios metinės krepšinio pirmenybių varžybos šį savaitgalį – gegužės 17, 18 ir 19 d. vyks netoli Čikagos esančiame Wheaton, IL miestelyje. Vyrų krepšinio A ir B komandos penktadienio, gegužės 17 d. vakare žais bent po vienerias rungtynes Wheaton College aikštėse. Pradžią 7 ar 8:30 v.v. Šeštadienį, geg. 18 d., rungtynės vyks visą dieną, nuo 9 val. ryto iki 5-6 v.v. taip pat Wheaton College. Jaunių A ir Moterų krepšinio rungtynės taip pat prasidės šeštadienį Wheaton College. Sekmadienį varžybos ir finalinės rungtynės vyks Hubble Middle School, Wheaton, IL. Krepšinio pirmenybėse dalyvauti užsiregistravo arti 30 krepšinio komandų (Vyrų A ir B, Jaunių A ir Moterų klasėse) iš įvairių JAV ir Kanados vietovių. Krepšinio reikalais rūpinasi R. Dirvonis, tel. 708-923-0676 ir D. Siliūnas, tel. 708-852-3204. Žaidynių organizacinio k-to pirm. A. Tamošiūnas, tel. 708-354-2516. Visuomenė kviečiama stebėti žaidynes. Gausūs žiūrovai skatina ne tik laimėjimus, bet padrašina veiklos tęstinumui.

banko vadovų ir litą „priešius“ prie JAV dolerio, infliacija vėl padidėjo. 1993 m. infliacijos lygis buvo 150% per metus, 1994 m. – 45%.

Pramonės veiklos statistika: 1990 m. buvo 100%, 1991 m. – 62%, 1992 m. – 37%, 1993 m. – 26%, 1994 m. – 21%. Priežastys – privatizacija ir aukštos palūkanos, nes jaučiamas didelis kapitalo trūkumas, matosi aiškūs lito pervertinimas.

Žemės ūkio statistika: 1990 m. buvo 100%, 1991 m. – 95%, 1992 m. – 72%, 1993 m. – 66%, 1994 m. – 54%, 1995 m. – apie 50%. Galbūt kalta staigi ir neapgalvota žemės ūkio reforma, privatizacija, kapitalo trūkumas, užsienio konkurencija.

Veiklos sritis, kuri tikrai pakilusi yra prekyba. Skaudu, kad, pasižiūrėjus krautuvėse, lentynos pilnos, bet apie 80% parduodamų prekių, įskaitant maisto produktus, yra importuota iš užsienio. Puikūs Lietuvos maisto produktai negali konkuruoti prieš įvežamas prekes dėl lito pervertinimo. Mūsų šalies ekonominiams atsigavimui pakenkė lito „priešimas“ prie dolerio.

Privatizacijos statistika: 1991 m. buvo 11%, 1992 – 38%, 1993 m. – 53%, 1994 m. – 63%, 1995 m. – 71%, reiškia, kad trys ketvirtadaliai visos gamybos yra privatizuota. Tai yra plusas Lietuvai.

Lietuvoje yra apie 1,400,000 darbingų žmonių, 1991 m. valstybinėse įmonėse dirbo 1,300,000, o privačiose – 600,000. 1994 m. valstybinėse įmonėse dirbo 600,000, o privačiose – 1,000,000. Iš 3.5 milijono žmonių, 1,600,000 yra dirbančių. Problema – didelis skaičius pensininkų. Žmonės anksti išėina į pensiją. Du dirbantieji turi išlaikyti vieną pensininką. Tai yra viena iš aukščiausių normų. Pensijų išlaidos labai didelės ir šiuo klausimu Lietuvoje reikia ką nors daryti.

Valstybiniame biudžete 1992 m. pajamos viršijo išlaidas, 1995 m. pajamų buvo mažiau negu išlaidų, o 1996 m. tas skirtumas bus dar didesnis. Deficitas dengiamas skolinantis iš kapitalo rinkos. Pagirtina, kad nedaroma emisijų. Tačiau, imant lėšas iš kapitalo rinkos, kuri turėtų būti naudojama privačiam sektoriui, atsiranda kapitalo deficitas.

Mokesčiai Lietuvoje yra dideli, reforma dar nepilna. Dėl šios priežasties vengiama mokėti mokesčius. Skolinamasi iš rinkos, valstybė palaiko aukštą palūkanas, nelieta kapitalo privačiam sektoriui ir kyla pareikalavimas skolinintis iš užsienio kiek galima daugiau.

Nuo 1993 m. prekybos balansas yra negatyvus. 1995 m. buvo septyni šimtai milijonų negatyvus balansas. Lietuva perka daugiau iš užsienio negu užsieniui parduoda. 1995 m. šie nega-

tyvūs reiškiniai prasidėjo kapitalo įvežimu. Daugumoj tai buvo valstybinės paskolos arba paskolos su valstybine garantija.

Iki 1995 m. lapkr. mėn. Lietuvoje buvo 125 milijonų litų investicijų, iš jų – 30 milijonų privačių investicijų. Dalis prekių deficito buvo apmokėta iš skolintų pinigų. Tokia padėtis negalės ilgai tęstis, nes po 5 – 7 metų skolinti pinigai turės būti gražinti. Lietuva turi užsidirbti ar pritraukti investicijų. Gali ikykti ir defliacija (apyvartoje esančių pinigų sumažinimas).

Po lito patikimumo įstatymo įvedimo Centrinis bankas prarado pasulyje vartojamos pinigines ilgainiai funkciją. Centrinis bankas tapo paprastu kasininku, kuris pagal įplaukiančią užsienio valiutą išduoda litus ir, pareikalavus, išduoda užsienio valiutą. Bankas nustojo kontroliuoti pinigų kiekį. Lietuva šiandien nebegali išvengti infliacijos ir defliacijos. Centrinis bankas yra bejėgis bankinės krizės atveju, yra neefektyvus padėti pramonei, žemės ūkiui ar bankinei sistemai.

Banko sistema pasikeitė nepaprastai staigiai po 1990 metų. Centrinio planavimo ekonomikoje, bankinėje sistemoje nėra rizikos. Yra valstybė, valstybė duoda įsakymą, bankai išduoda paskolas, bankai paskolas gauna atgal, o jeigu negauna – nesvarbu. Nuo 1991 m. bankinė sistema iš karto turėjo pasikeisti. Bankai nesuprato, kas yra krizė.

Bankai turėtų nurašyti abejotinas paskolas kiekvienais metais. Akcininkai pradeda rūpintis, kad pelno nėra, kad dividendų nemoka. Jei bankai būtų pradėję nurašyti abejotinas paskolas, nebūtų turėję didelių pelnų ir didelių dividendų ir didelių palūkanų, tai nebūtų mokeję ir didelių mokesčių. 25% viso biudžeto pajamų buvo surenkama iš bankinės sistemos, už pelną, kuris iš tikrųjų neegzistavo. Per 4-5 metus bankai veikė, nenurašydami blogų paskolų, o paskui, išėjus įstatymui, 1995 m., turėjo viską iš karto nurašyti. Bankus uždarant, valstybei būna didžiausi nuostoliai. Šiandien tie bankai jau atstatomi.

Lito „priešimo“ įstatymas buvo kenksmingas. Per besikeičiantį kursą galima geriau tvarkyti importų reguliavimą, kad nebūtų pinigų pervertinimo. Dabar pirmenybė yra teikiama bankų krizės panaikinimui.

Antanas Grina viliasi, kad sunkiausias laikotarpis jau bus praėjęs ir kitais metais kraštas pradės atsigaivinti.

Tai buvo labai įdomi ir vertinga paskaita, po kurios prelegentas sulaukė daug klausimų.

Indrė Tjūnelienė

• Tėvo diena Amerikoje pirmą kartą švesta 1910 m. birželio 19 d.